Bu eserin;

kataloglanması, dijital ortama aktarılması ve

elektronik ortamda kullanıma sunulması

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nın desteğiyle

İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü (Atatürk Kitaplığı)

tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje No : İSTKA/2012/BIL/233

Destek Programı : Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı

Projeyi Destekleyen : İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)

Proje Adı : Osmanlı Dönemi Nadir Eserlerin Kataloglanması, Dijital Ortama Aktarılması ve Elektronik Ortamda Kullanıma Sunulması

Proje Sahibi Kuruluş : İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Proje Yüklenicisi : Yordam BT Ltd. Şti.

Proje Uygulama Yeri : Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü - Atatürk Kitaplığı İSTANBUL – Beyoğlu

جامع و محرری :
احمد احسان

مصور ثروت فنون غزته‌سی نامنه اولارق
تأسیس اولنمشدر .

مصور

{ سنه ١٣١٠ }

نوسال ثروت فنون

{ برنجی سنه }

١٣٧٢ سنهٔ شمسیهٔ هجریه سنه مخصوص و تقویم ایله
[illegible] سنه‌لك وقوعات مدنیه و فنیه‌یه عائد مباحث و تصویر
[illegible] حاویدر

[illegible]ف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله طبع اولنمشدر

استانبول

(عالم) مطبعه‌سی — احمد احسان و شرکاسی

١٣١١

افادهٔ مخصوصه

« ثروت فنون » ك تأسسندن
درت سنه اول اونبش كونده
بر موقوت صورتده نشر ايلديكم « عمران »
عنوانلى رساله‌يه متعلق اولمق اوزره « تقويم عمران » عنوانيله ۱۳۰۴ سنه‌سنه
مخصوصاً وجوده كتيرديكم سالنامه‌نك افادهٔ مخصوصه‌سنده شويولده ادارهٔ
كلام ايلمش ايدم :

بو دفعه دخى غرب رسائل موقوته‌لرنده متخذ قاعده‌يه توفيقاً برده (تقويم) ترتيب اولنه‌رق عاجزانه ساحهٔ مطبوعاته وضع اولنيور . (تقويم) كلمه‌سنى ايشيدنجه (تقويم عمران) ى بر شهور جدولى ايله « آمدن چيلاق ! ولاق ! لاق ! » سوزلرندن عبارت ديه باطل بر ذهابه دوشمامليدر . شهور جدولنى درج ايتمكله برابر برسنه ظرفنده وقوعبولوبده اهميتى حسبيله جالب نظر دقت اولان حادثات فنيه وادبيه‌دن بحث ايلمك وبونلره برطاقم مباحث مفيده ولطيفه علاوه ايدلمك طريقنى اختيار ايتدك.

واقعا شو اصولده (تقويم) يازمق بزده يكيدر . صنعت طباعتك نفاستى اوغورنده فى الحقيقه ابذال بيوردقلرى همت وغيرتلرى ايله تحسين عموميى قزانان ومحق مملكتمزده مجدد صنعت طباعت نامنه شايان اولان سعادتلو ابوالضيا توفيق بك افنديك هرسنه نشر ايتدكلرى (ربيع معرفت) استثنا ايديلورسه (تقويم عمران) تصريح ايتديكمز اصولده يازيله‌رق مملكتمزده چيقه‌جقلرك ايلكنجيلكنى احراز ايتمش اولور . اوروپاده ايسه اودرجه تعمم ايتمشدركه يالكز فرانسز لساندن هرسنه يوز درلوسى وادئ مطالعه‌يه قونلمقده‌در . هم بو اصول اوراده عصرلردنبرى متخذ واهالينك ك مفيد واكلنجه‌لى كتابلرينى تشكيل ايتمكده بولنمشدر .

(تقويم) ك وقت ظهورى وفرانسزجه‌ده قوللانيلان (آلماناق) سوزينك جهت اشتقاقى معلوم دكلدر . مع مافيه تاريخ وادبيات وصنايع نقطهٔ نظرنده براهميت حقيقيه‌سى واردر . زيرا تقويم افكار بشريه‌نك ايلك اظهاراتى ميانه داخلدر . صنعت طباعتك اختراعندن اولجه آبادئ نامده تداول ايدوب شمدى آثار عتيقه مقامنده محفوظ اولان برطاقم تقويمه بكزر آثار نظر اعتباره النمديغى تقديرده (آلماناق) اصول اصل صنعت مذكوره‌نك كشفندنصكره رواج بولمش وكونمزده‌كى درجه‌سنى آلمشدر . اختراع طباعتدن

اولجه یازیلوب شمدی الده بولنان آثارده دخی تقسیمات زمان ، وایام مقدسه کوستردیکی کبی مواسم دخی تصریح اولنمشدر . صنعت طباعتك ایلك باصدیغی کتاب کتب دینیه اولوب آنلردنصکره مطبوع اثر اوله‌رق تقویملر چیقارلمش وبك چوق سنه‌لر عوام ناسك کتبخانه‌لرنده یکانه کتاب اوله‌رق بولنمشدر . تقویملره ، طباعتك اختراعندنصکره ینه اسکیلری کبی دوام اولنمش ایسه‌ده صکره‌لری مشاهیر زمانك واوسنه ظرفنده وقوعه کلان حادثاتك رسملرینی درج وبونلر حقنده تفصیلات اعطاسی طابعلر اره‌سنده قاعده اولمشدر . معمافیه فرانسه‌ده ایکیوز سنه اول ترتیب اولنان مصور تقویملر شمدیکیلردن زیاده جالب دقتدر . زیرا شمدی چیقاریلانلرده‌کی تصاویر کاملاً مصور غزته‌لردن آلنمش اوفاق تفك اهمیتسز لوحه‌لردر . اسکی (تقویملرك) قوالکسیونی ایسه بوکونکی کونده پك قیمتداردر . حتی روایته نظراً پاریسك کتبخانهٔ ملیسی داخل حساب ایدلمزسه شو نوع قولکسیونك اك مکملی « روچیلد » ده بولنمقده ایمش . تاریخ یازانلرجه (تقویملرك) نه‌درجه موجب استفاده اولدیغی دخی قابل انکار دکلدر .

« تقویم عمران » ك بالاده‌کی مقدمه‌سی بوکون دست مطالعه‌کزه الدیغکز « نوسال ثروت فنون » ك سبب ومقصد تأسیسنی نظرکزده تعیین ایلمشدر صانیرم .

اشته « ثروت فنون » شان عثمانی‌یه جسبان بر عثمانلی غزته‌سی اولمق ایچون اکمال نواقصی ایله اشتغال ایلرکن ، آوروپا جرائد مصورهٔ مهمه‌سی کبی برده « سالنامه » نشر ایلیه‌رك دائرهٔ خدمتنی توسیع ایتمك استدی .

« نوسال ثروت فنون » بر سنه‌لك وقوعات مدنیه وفنیه ونافعه‌نك زبدهٔ مصوّریدر ، هر هفته غزته‌سنك ستون ستون تصویر ومباحثنه کچن حادثات مدنیه ، ادبیه ، فنیه ، صناعیه وتجاریه‌دن اهمیت مخصوصه‌یی حائز اولنلری جمع ایلیه‌رك میدانه کتیریلن بر سنه‌لك مصور تاریخچهٔ وقوعات مدنیه‌یه « نوسال ثروت فنون » نامنی ویرمش اولیورم .

نوسال ثروت فنون طبیعی بو سنه تأسس وایلك دفعه انتشار ایلدیکی ایچون مطلوب اولان مکملیتی حائز بولنه‌مدی ؛ فقط امید ایلرم که « ثروت فنون » ده هر سنه کوستردیکم ترقی وتکملی « نوسال ثروت فنون » دخی ارائه‌یه موفق اوله‌رق غزته‌یه جلب ایلدیکم رغبتدن سالنامه‌مزی ده حصه‌دار ایتمکه موفق اولورم .

« ثروت فنون » ك بوکونکی درجهٔ مکملیت وزینتی حامیٔ معارف وفنون پادشاه کمالات پرور ولی النعمت اعظممز افندمز حضرتلرینك سایهٔ عاطفتوایهٔ حضرت شهریارا کرمیلرنده وجوده کلمش اولدیغی جهتله « نوسال ثروت فنون » ك تأسس وانتشاری دخی او عاطفت جلیله وعنایت مخصوصه ثمرات ترقی غایاتندندر ؛ بناءً علیه هر درلو موفقیات وترقیات عثمانیه‌نك سبب یکانه‌سی وملت ناجیهٔ اسلامیه‌نك اب مشفقی بولنان شهنشاه اعظممز خلافتپناه اکرممز افندمز حضرتلرینك ازدیاد عمر و اجلال جناب تاجداریلری دعای واجب الاداسنی بوراده دخی ادا وتکرار ایله تزیین لسان مصادقته اجتسار ایدرم .

احمد احسان

سنهٔ هجریه ١٣١١ — شمسیهٔ هجریه ١٢٧٢

مارت — رمضان المبارك

سنهٔ مالیه ١٣١٠ — سنهٔ میلادیه ١٨٩٤

ایام	رمضان	مارت	مارت افرنجی	وقت ظهر س	وقت ظهر د	ملاحظات
صالی	٦	١	١٣	٦	٨	رأس سنهٔ شمسیهٔ مالیه
چهارشنبه	٧	٢	١٤	٦	٧	
پنجشنبه	٨	٣	١٥	٦	٦	
☼ جمعه	٩	٤	١٦	٦	٤	
جمعه ایرتسی	١٠	٥	١٧	٦	٣	
بازار	١١	٦	١٨	٦	٢	
بازار ایرتسی	١٢	٧	١٩	٦	٠	
صالی	١٣	٨	٢٠	٥	٥٨	
چهارشنبه	١٤	٩	٢١	٥	٥٧	نوروز
پنجشنبه	١٥	١٠	٢٢	٥	٥٥	◎
☼ جمعه	١٦	١١	٢٣	٥	٥٤	
جمعه ایرتسی	١٧	١٢	٢٤	٥	٥٣	
بازار	١٨	١٣	٢٥	٥	٥١	
بازار ایرتسی	١٩	١٤	٢٦	٥	٤٩	ثروت فنونك تأسسی ١٣٠٧
صالی	٢٠	١٥	٢٧	٥	٤٨	
چهارشنبه	٢١	١٦	٢٨	٥	٤٧	
پنجشنبه	٢٢	١٧	٢٩	٥	٤٥	
☼ جمعه	٢٣	١٨	٣٠	٥	٤٤	
جمعه ایرتسی	٢٤	١٩	٣١	٥	٤٣	
بازار	٢٥	٢٠	١	٥	٤٢	افرنجی نیسان
بازار ایرتسی	٢٦	٢١	٢	٥	٤١	
صالی	٢٧	٢٢	٣	٥	٣٩	
چهارشنبه	٢٨	٢٣	٤	٥	٣٧	
پنجشنبه	٢٩	٢٤	٥	٥	٣٦	فریاد عندلیب
☼ جمعه	٣٠	٢٥	٦	٥	٣٥	☾
جمعه ایرتسی	١	٢٦	٧	٥	٣٣	☾ شوال المکرم
بازار	٢	٢٧	٨	٥	٣١	
بازار ایرتسی	٣	٢٨	٩	٥	٢٩	نوروز خوارزمشاه
صالی	٤	٢٩	١٠	٥	٢٨	
چهارشنبه	٥	٣٠	١١	٥	٢٧	
پنجشنبه	٦	٣١	١٢	٥	٢٦	

سنهٔ هجریه ١٣١١ — شمسیهٔ هجریه ١٢٧٢

نیسان — شوال المکرم

سنهٔ مالیه ١٣١٠ — سنهٔ میلادیه ١٨٩٤

ایام	شوال المکرم	نیسان	نیسان افرنجی	وقت ظهر س	وقت ظهر د	ملاحظات
☼ جمعه	٧	١	١٣	٥	٢٦	
جمعه ایرتسی	٨	٢	١٤	٥	٢٥	
بازار	٩	٣	١٥	٥	٢٣	
بازار ایرتسی	١٠	٤	١٦	٥	٢٢	
صالی	١١	٥	١٧	٥	٢١	
چهارشنبه	١٢	٦	١٨	٥	٢٠	
پنجشنبه	١٣	٧	١٩	٥	١٨	
☼ جمعه	١٤	٨	٢٠	٥	١٦	
جمعه ایرتسی	١٥	٩	٢١	٥	١٥	◎
بازار	١٦	١٠	٢٢	٥	١٤	سنهٔ ثور
بازار ایرتسی	١٧	١١	٢٣	٥	١٢	
صالی	١٨	١٢	٢٤	٥	١١	
چهارشنبه	١٩	١٣	٢٥	٥	١٠	
پنجشنبه	٢٠	١٤	٢٦	٥	٩	
☼ جمعه	٢١	١٥	٢٧	٥	٨	
جمعه ایرتسی	٢٢	١٦	٢٨	٥	٧	
بازار	٢٣	١٧	٢٩	٥	٦	
بازار ایرتسی	٢٤	١٨	٣٠	٥	٥	
صالی	٢٥	١٩	١	٥	٣	افرنجی مایس
چهارشنبه	٢٦	٢٠	٢	٥	٢	
پنجشنبه	٢٧	٢١	٣	٥	١	
☼ جمعه	٢٨	٢٢	٤	٥	٠	
جمعه ایرتسی	٢٩	٢٣	٥	٤	٥٨	☾
بازار	١	٢٤	٦	٤	٥٧	☾ ذی القعده
بازار ایرتسی	٢	٢٥	٧	٤	٥٦	
صالی	٣	٢٦	٨	٤	٥٥	روز خضر
چهارشنبه	٤	٢٧	٩	٤	٥٤	
پنجشنبه	٥	٢٨	١٠	٤	٥٣	نهایت بهار
☼ جمعه	٦	٢٩	١١	٤	٥٣	
جمعه ایرتسی	٧	٣٠	١٢	٤	١٥	

سنهٔ هجریه ١٣١١ — شمسیهٔ هجریه ١٢٧٢

مایس — ذی القعده

سنهٔ مالیه ١٣١٠ — سنهٔ میلادیه ١٨٩٤

ایام	ذی القعده	مایس	مایس افرنجی	وقت ظهر س	وقت ظهر د	ملاحظات
بازار	٨	١	١٣	٤	٥٠	
بازار ایرتسی	٩	٢	١٤	٤	٤٩	
صالی	١٠	٣	١٥	٤	٤٨	
چهارشنبه	١١	٤	١٦	٤	٤٧	
پنجشنبه	١٢	٥	١٧	٤	٤٥	
☼ جمعه	١٣	٦	١٨	٤	٤٤	
جمعه ایرتسی	١٤	٧	١٩	٤	٤٣	
بازار	١٥	٨	٢٠	٤	٤٢	◎
بازار ایرتسی	١٦	٩	٢١	٤	٤١	اول گلستان
صالی	١١	١٠	٢٢	٤	٤١	
چهارشنبه	١٨	١١	٢٣	٤	٤٠	
پنجشنبه	١٩	١٢	٢٤	٤	٤٠	
☼ جمعه	٢٠	١٣	٢٥	٤	٣٩	
جمعه ایرتسی	٢١	١٤	٢٦	٤	٣٩	
بازار	٢٢	١٥	٢٧	٤	٣٨	
بازار ایرتسی	٢٣	١٦	٢٨	٤	٣٧	
صالی	٢٤	١٧	٢٩	٤	٣٧	
چهارشنبه	٢٥	١٨	٣٠	٤	٣٦	
پنجشنبه	٣٦	١٩	٣١	٤	٣٥	
☼ جمعه	٢٧	٢٠	١	٤	٣٥	حزیران افرنجی
جمعه ایرتسی	٢٨	٢١	٢	٤	٣٤	
بازار	٢٩	٢٢	٣	٤	٣٣	
بازار ایرتسی	٣٠	٢٣	٤	٤	٣٢	☾
صالی	١	٢٤	٥	٤	٣١	☾ ذی الحجه
چهارشنبه	٢	٢٥	٦	٤	٣١	
پنجشنبه	٣	٢٦	٧	٤	٣١	
☼ جمعه	٤	٢٧	٨	٤	٣٠	
جمعه ایرتسی	٥	٢٨	٩	٤	٣٠	اول موسم حصاد
بازار	٦	٢٩	١٠	٤	٣٠	
بازار ایرتسی	٧	٣٠	١١	٤	٣٠	
صالی	٨	٣١	١٢	٤	٣٠	

سنهٔ هجریه ١٣١١ — شمسیهٔ هجریه ١٢٧٢

حزیران — ذی الحجه

سنهٔ مالیه ١٣١٠ — سنهٔ میلادیه ١٨٩٤

ایام	ذی الحجه	حزیران	حزیران افرنجی	وقت ظهر س	وقت ظهر د	ملاحظات
چهارشنبه	٩	١	١٣	٤	٢٩	
پنجشنبه	١٠	٢	١٤	٤	٢٩	قربان بیرامی
☼ جمعه	١١	٣	١٥	٤	٢٩	
جمعه ایرتسی	١٢	٤	١٦	٤	٢٨	
بازار	١٣	٥	١٧	٤	٢٨	
بازار ایرتسی	١٤	٦	١٨	٤	٢٨	
صالی	١٥	٧	١٩	٤	٢٧	◎
چهارشنبه	١٦	٨	٢٠	٤	٢٧	اول فصل صیف
پنجشنبه	١٧	٩	٢١	٤	٢٧	
☼ جمعه	١٨	١٠	٢٢	٤	٢٧	
جمعه ایرتسی	١٩	١١	٢٣	٤	٢٧	
بازار	٢٠	١٢	٢٤	٤	٢٧	آخر روز یلدا
بازار ایرتسی	٢١	١٣	٢٥	٤	٢٧	
صالی	٢٢	١٤	٢٦	٤	٢٧	
چهارشنبه	٢٣	١٥	٢٧	٤	٢٧	
پنجشنبه	٢٤	١٦	٢٨	٤	٢٨	
☼ جمعه	٢٥	١٧	٢٩	٤	٢٨	
جمعه ایرتسی	٢٦	١٨	٣٠	٤	٢٨	
بازار	٢٧	١٩	١	٤	٢٩	افرنجی تموز
بازار ایرتسی	٢٨	٢٠	٢	٤	٢٩	
صالی	٢٩	٢١	٣	٤	٢٩	☾
چهارشنبه	١	٢٢	٤	٤	٣٠	☾ محرم الحرام
پنجشنبه	٢	٢٣	٥	٤	٣٠	
☼ جمعه	٣	٢٤	٦	٤	٣٠	
جمعه ایرتسی	٤	٢٥	٧	٤	٣١	آتش کیجه‌سی
بازار	٥	٢٦	٨	٤	٣١	
بازار ایرتسی	٩	٢٧	٩	٤	٣٢	
صالی	٧	٢٨	١٠	٤	٣٣	
چهارشنبه	٨	٢٩	١١	٤	٣٣	
پنجشنبه	٩	٣٠	١٢	٤	٣٤	

سنه هجریه ١٣١١ — سنه شمسیه ١٢٧٣ — تموز — محرم الحرام — سنه مالیه ١٣١٠ — سنه میلادیه ١٨٩٤

ایام	محرم الحرام	تموز	تموز افرنجی	وقت ظهر س	وقت ظهر د	ملاحظات
☼ جمعه	١٠	١	١٣	٤	٣٤	یوم عاشورا
جمعه ایرتسی	١١	٢	١٤	٤	٣٥	
پازار	١٢	٣	١٥	٤	٣٥	
پازار ایرتسی	١٣	٤	١٦	٤	٣٦	
صالی	١٤	٥	١٧	٤	٣٦	
چهارشنبه	١٥	٦	١٨	٤	٣٧	
پنجشنبه	١٦	٧	١٩	٤	٣٨	
☼ جمعه	١٧	٨	٢٠	٤	٣٩	
جمعه ایرتسی	١٨	٩	٢١	٤	٤٠	
پازار	١٩	١٠	٢٢	٤	٤١	
پازار ایرتسی	٢٠	١١	٢٣	٤	٤١	
صالی	٢١	١٢	٢٤	٤	٤٢	
چهارشنبه	٢٢	١٣	٢٥	٤	٤٣	
پنجشنبه	٢٣	١٤	٢٦	٤	٤٤	
☼ جمعه	٢٤	١٥	٢٧	٤	٤٥	
جمعه ایرتسی	٢٥	١٦	٢٨	٤	٤٦	
پازار	٢٦	١٧	٢٩	٤	٤٧	
پازار ایرتسی	٢٧	١٨	٣٠	٤	٤٨	
صالی	٢٨	١٩	٣١	٤	٤٩	آخر ایام باحور
چهارشنبه	٢٩	٢٠	١	٤	٥٠	افرنجی آغستوس
پنجشنبه	١	٢١	٢	٤	٥١	صفر الخیر
☼ جمعه	٢	٢٢	٣	٤	٥١	
جمعه ایرتسی	٣	٢٣	٤	٤	٥٢	
پازار	٤	٢٤	٥	٤	٥٣	
پازار ایرتسی	٥	٢٥	٦	٤	٥٥	
صالی	٦	٢٦	٧	٤	٥٦	
چهارشنبه	٧	٢٧	٨	٤	٥٨	
پنجشنبه	٨	٢٨	٩	٤	٥٩	
☼ جمعه	٩	٢٩	١٠	٥	٠٠	
جمعه ایرتسی	١٠	٣٠	١١	٥	٠١	
پازار	١١	٣١	١٢	٥	٠٢	

سنه هجریه ١٣١١ — شمسیه هجریه ١٢٧٣ — اغستوس — صفر الخیر — سنه مالیه ١٣١٠ — سنه میلادیه ١٨٩٤

ایام	صفر الخیر	اغستوس	افرنجی اغستوس	وقت ظهر س	وقت ظهر د	ملاحظات
پازار ایرتسی	١٢	١	١٣	٥	٣	
صالی	١٣	٢	١٤	٥	٥	
چهارشنبه	١٤	٣	١٥	٥	٦	
پنجشنبه	١٥	٤	١٦	٥	٧	
☼ جمعه	١٦	٥	١٧	٥	٩	
جمعه ایرتسی	١٧	٦	١٨	٥	١٠	
پازار	١٨	٧	١٩	٥	١٢	
پازار ایرتسی	١٩	٨	٢٠	٥	١٢	
صالی	٢٠	٩	٢١	٥	١٣	
چهارشنبه	٢١	١٠	٢٢	٥	١٤	
پنجشنبه	٢٢	١١	٢٣	٥	١٥	
☼ جمعه	٢٣	١٢	٢٤	٥	١٦	
جمعه ایرتسی	٢٤	١٣	٢٥	٥	١٨	
پازار	٢٥	١٤	٢٦	٥	١٩	
پازار ایرتسی	٢٦	١٥	٢٧	٥	٢١	
صالی	٢٧	١٦	٢٨	٥	٢٢	
چهارشنبه	٢٨	١٧	٢٩	٥	٢٣	
پنجشنبه	٢٩	١٨	٣٠	٥	٢٤	
☼ جمعه	٣٠	١٩	٣١	٥	٢٥	جلوس همایون ١٢٩٣
جمعه ایرتسی	١	٢٠	١	٥	٢٧	ربیع الاول افرنجی ایلول
پازار	٢	٢١	٢	٥	٢٨	
پازار ایرتسی	٣	٢٢	٣	٥	٢٩	
صالی	٤	٢٣	٤	٥	٣٠	
چهارشنبه	٥	٢٤	٥	٥	٣١	
پنجشنبه	٦	٢٥	٦	٥	٣٣	
☼ جمعه	٧	٢٦	٧	٥	٣٤	
جمعه ایرتسی	٨	٢٧	٨	٥	٣٦	
پازار	٩	٢٨	٩	٥	٣٧	
پازار ایرتسی	١٠	٢٩	١٠	٥	٣٨	
صالی	١١	٣٠	١١	٥	٣٩	
چهارشنبه	١٢	٣١	١٢	٥	٤١	

سنه هجریه ١٣١٢ — هجرت شمسیه ١٢٧٣ — ایلول — ربیع الاول — سنه مالیه ١٣١٠ — سنه میلادیه ١٨٩٤

ایام	ربیع الاول	ایلول	ایلول افرنجی	وقت ظهر س	وقت ظهر د	ملاحظات
پنجشنبه	١٣	١	١٣	٥	٤٣	موسم صید
☼ جمعه	١٤	٢	١٤	٥	٤٤	
جمعه ایرتسی	١٥	٣	١٥	٥	٤٦	
پازار	١٦	٤	١٦	٥	٤٧	
پازار ایرتسی	١٧	٥	١٧	٥	٤٨	
صالی	١٨	٦	١٨	٥	٤٩	
چهارشنبه	١٩	٧	١٩	٥	٥١	
پنجشنبه	٢٠	٨	٢٠	٥	٥٢	
☼ جمعه	٢١	٩	٢١	٥	٥٣	
جمعه ایرتسی	٢٢	١٠	٢٢	٥	٥٥	
پازار	٢٣	١١	٢٣	٥	٥٦	
پازار ایرتسی	٢٤	١٢	٢٤	٥	٥٧	
صالی	٢٥	١٣	٢٥	٥	٥٩	
چهارشنبه	٢٦	١٤	٢٦	٥	٠٠	
پنجشنبه	٢٧	١٥	٢٧	٦	١	
☼ جمعه	٢٨	١٦	٢٨	٦	٣	
جمعه ایرتسی	٢٩	١٧	٢٩	٦	٤	
پازار	١	١٨	٣٠	٦	٥	ربیع الآخر
پازار ایرتسی	٢	١٩	١	٦	٧	تشرین اول افرنجی
صالی	٣	٢٠	٢	٦	٨	
چهارشنبه	٤	٢١	٣	٦	٩	
پنجشنبه	٥	٢٢	٤	٦	١١	
☼ جمعه	٦	٢٣	٥	٦	١٢	
جمعه ایرتسی	٧	٢٤	٦	٦	١٣	
پازار	٨	٢٥	٧	٦	١٥	
پازار ایرتسی	٩	٢٦	٨	٦	١٦	بدأ سقوط اوراق
صالی	١٠	٢٧	٩	٦	١٧	
چهارشنبه	١١	٢٨	١٠	٦	١٩	
پنجشنبه	١٢	٢٩	١١	٦	٢٠	
☼ جمعه	١٣	٣٠	١٢	٦	٢١	

سنه هجریه ١٣١٢ — هجرت شمسیه ١٢٧٣ — تشرین اول — ربیع الآخر — سنه مالیه ١٣١٠ — سنه میلادیه ١٨٩٤

ایام	ربیع الآخر	تشرین اول	افرنجی تشرین اول	وقت ظهر س	وقت ظهر د	ملاحظات
جمعه ایرتسی	١٤	١	١٣	٥	٣	ایام مطر
پازار	١٥	٢	١٤	٥	٥	
پازار ایرتسی	١٦	٣	١٥	٥	٦	
صالی	١٧	٤	١٦	٥	٧	
چهارشنبه	١٨	٥	١٧	٥	٩	
پنجشنبه	١٩	٦	١٨	٥	١٠	
☼ جمعه	٢٠	٧	١٩	٥	١٢	غرس شجار
جمعه ایرتسی	٢١	٨	٢٠	٥	١٢	
پازار	٢٢	٩	٢١	٥	١٣	
پازار ایرتسی	٢٣	١٠	٢٢	٥	١٤	
صالی	٢٤	١١	٢٣	٥	١٥	
چهارشنبه	٢٥	١٢	٢٤	٥	١٦	
پنجشنبه	٢٦	١٣	٢٥	٥	١٨	برودت میاه
☼ جمعه	٢٧	١٤	٢٦	٥	١٩	
جمعه ایرتسی	٢٨	١٥	٢٧	٥	٢١	
پازار	٢٩	١٦	٢٨	٦	٤٣	باغ بوزومی
پازار ایرتسی	٣٠	١٧	٢٩	٦	٤٤	
صالی	١	١٨	٣٠	٦	٤٥	جمادی الاول
چهارشنبه	٢	١٩	٣١	٦	٤٦	
پنجشنبه	٣	٢٠	١	٦	٤٧	تشرین ثانی افرنجی
☼ جمعه	٤	٢١	٢	٦	٤٨	
جمعه ایرتسی	٥	٢٢	٣	٦	٥٠	
پازار	٦	٢٣	٤	٦	٥١	
پازار ایرتسی	٧	٢٤	٥	٦	٥٢	
صالی	٨	٢٥	٦	٦	٥٤	
چهارشنبه	٩	٢٦	٧	٦	٥٥	روز قاسم
پنجشنبه	١٠	٢٧	٨	٦	٥٦	
☼ جمعه	١١	٢٨	٩	٦	٥٧	نزول شبنم
جمعه ایرتسی	١٢	٢٩	١٠	٦	٥٨	
پازار	١٣	٣٠	١١	٦	٥٩	
پازار ایرتسی	١٤	٣١	١٢	٧	٠٠	

سنهٔ هجریه ١٣١٢ — هجرت شمسیه ١٢٧٣ — تشرین ثانی — جمادی الاول — سنهٔ مالیه ١٣١٠ — سنهٔ میلادیه ١٨٩٤

ایام	جمادی الاول	تشرین ثانی	افرنجی تشرین ثانی	وقت ظهر س	وقت ظهر د	ملاحظات
صالی	١٥	١	١٣	٧	١	
چهارشنبه	١٦	٢	١٤	٧	٢	لدوس
پنجشنبه	١٧	٣	١٥	٧	٣	
☼ جمعه	١٨	٤	١٦	٧	٥	
جمعه ایرتسی	١٩	٥	١٧	٧	٦	
پازار	٢٠	٦	١٨	٧	٧	
پازار ایرتسی	٢١	٧	١٩	٧	٨	
صالی	٢٢	٨	٢٠	٧	٩	
چهارشنبه	٢٣	٩	٢١	٧	٩	
پنجشنبه	٢٤	١٠	٢٢	٧	١٠	
☼ جمعه	٢٥	١١	٢٣	٧	١١	
جمعه ایرتسی	٢٦	١٢	٢٤	٧	١٢	
پازار	٢٧	١٣	٢٥	٧	١٣	
پازار ایرتسی	٢٨	١٤	٢٦	٧	١٤	
صالی	٢٩	١٥	٢٧	٧	١٤	
چهارشنبه	١	١٦	٢٨	٧	١٥	جمادی الاخر
پنجشنبه	٢	١٧	٢٩	٧	١٥	
☼ جمعه	٣	١٨	٣٠	٧	١٦	
جمعه ایرتسی	٤	١٩	١	٧	١٧	کانون اول افرنجی
پازار	٥	٢٠	٢	٧	١٧	
پازار ایرتسی	٦	٢١	٣	٧	١٨	
صالی	٧	٢٢	٤	٧	١٩	
چهارشنبه	٨	٢٣	٥	٧	١٩	
پنجشنبه	٩	٢٤	٦	٧	٢٠	
☼ جمعه	١٠	٢٥	٧	٧	٢١	
جمعه ایرتسی	١١	٢٦	٨	٧	٢١	امتزاج فصلین
پازار	١٢	٢٧	٩	٧	٢١	
پازار ایرتسی	١٣	٢٨	١٠	٧	٢٢	
صالی	١٤	٢٩	١١	٧	٢٢	
چهارشنبه	١٥	٣٠	١٢	٧	٢٢	

سنهٔ هجریه ١٣١٢ — هجرت شمسیه ١٢٧٣ — کانون اول — جمادی الاخر — سنهٔ مالیه ١٣١٠ — سنهٔ میلادیه ١٨٩٥

ایام	جمادی الاخر	کانون اول	افرنجی کانون اول	وقت ظهر س	وقت ظهر د	ملاحظات
پنجشنبه	١٦	١	١٣	٧	٢٣	
☼ جمعه	١٧	٢	١٤	٧	٢٣	
جمعه ایرتسی	١٨	٣	١٥	٧	٢٣	
پازار	١٩	٤	١٦	٧	٢٣	
پازار ایرتسی	٢٠	٥	١٧	٧	٢٤	
صالی	٢١	٦	١٨	٧	٢٤	
چهارشنبه	٢٢	٧	١٩	٧	٢٤	
پنجشنبه	٢٣	٨	٢٠	٧	٢٥	
☼ جمعه	٢٤	٩	٢١	٧	٢٥	اول شیب یلدا
جمعه ایرتسی	٢٥	١٠	٢٢	٧	٢٥	اربعین
پازار	٢٦	١١	٢٣	٧	٢٥	
پازار ایرتسی	٢٧	١٢	٢٤	٧	٢٥	
صالی	٢٨	١٣	٢٥	٧	٢٥	
چهارشنبه	٢٩	١٤	٢٦	٧	٢٥	اخر شیب یلدا
پنجشنبه	٣٠	١٥	٢٧	٧	٢٤	
☼ جمعه	١	١٦	٢٨	٧	٢٤	رجب شریف
جمعه ایرتسی	٢	١٧	٢٩	٧	٢٥	
پازار	٣	١٨	٣٠	٧	٢٤	
پازار ایرتسی	٤	١٩	١	٧	٢٤	کانون ثانی افرنجی ١٨٩٥
صالی	٥	٢٠	٢	٧	٢٣	
چهارشنبه	٦	٢١	٣	٧	٣٢	
پنجشنبه	٧	٢٢	٤	٧	٢٢	
☼ جمعه	٨	٢٣	٥	٧	٢٢	
جمعه ایرتسی	٩	٢٤	٦	٧	٢١	
پازار	١٠	٢٥	٧	٧	٢٠	
پازار ایرتسی	١١	٢٦	٨	٧	٢٠	
صالی	١٢	٢٧	٩	٧	١٩	شب میلاد عیسی
چهارشنبه	١٣	٢٨	١٠	٧	١٩	
پنجشنبه	١٤	٢٩	١١	٧	١٨	
☼ جمعه	١٥	٣٠	١٢	٧	١٨	
جمعه ایرتسی	١٦	٣١	١٣	٧	١٨	

سنهٔ هجریه ١٣١٢ — هجرت شمسیه ١٢٧٣ — کانون ثانی — رجب شریف — سنهٔ مالیه ١٣١٠ — سنهٔ میلادیه ١٨٩٥

ایام	رجب الفرد	کانون ثانی	افرنجی کانون ثانی	وقت ظهر س	وقت ظهر د	ملاحظات
پازار	١١	١	١٣	٧	١٨	
پازار ایرتسی	١٨	٢	١٤	٧	١٧	
صالی	١٩	٣	١٥	٧	١٧	
چهارشنبه	٢٠	٤	١٦	٧	١٦	
پنجشنبه	٢١	٥	١٧	٧	١٥	
☼ جمعه	٢٢	٦	١٨	٧	١٥	القاء صلیب فی الماء
جمعه ایرتسی	٢٣	٧	١٩	٧	١٤	
پازار	٢٤	٨	٢٠	٧	١٣	
پازار ایرتسی	٢٥	٩	٢١	٧	١٢	
صالی	٢٦	١٠	٢٢	٧	١١	
چهارشنبه	٢٧	١١	٢٣	٧	١٠	لیلة المعراج
پنجشنبه	٢٨	١٢	٢٤	٧	٩	
☼ جمعه	٢٩	١٣	٢٥	٧	٨	
جمعه ایرتسی	١	١٤	٢٦	٧	٧	اول شعبان المعظم
پازار	٢	١٥	٢٧	٧	٦	شدت سرما
پازار ایرتسی	٣	١٦	٢٨	٧	٥	
صالی	٤	١٧	٢٩	٧	٤	آخر اربعین
چهارشنبه	٥	١٨	٣٠	٧	٣	اول خمسین
پنجشنبه	٦	١٩	٣١	٧	٢	اول شباط افرنجی
☼ جمعه	٧	٢٠	١	٧		
جمعه ایرتسی	٨	٢١	٢	٦	٥٩	
پازار	٩	٢٢	٣	٦	٥٨	
پازار ایرتسی	١٠	٢٣	٤	٦	٥٧	
صالی	١١	٢٤	٥	٦	٥٦	
چهارشنبه	١٢	٢٥	٦	٦	٥٥	
پنجشنبه	١٣	٢٦	٧	٦	٥٣	
☼ جمعه	١٤	٢٧	٨	٦	٥٢	
جمعه ایرتسی	١٥	٢٨	٩	٦	٥١	
پازار	١٦	٢٩	١٠	٦	٥٠	ولادت همایون جناب پادشاهی
پازار ایرتسی	١٧	٣٠	١١	٦	٤٨	
صالی	١٨	٣١	١٢	٦	٤٧	

سنهٔ هجریه ١٣١٢ — هجرت شمسیه ١٢٧٣ — شباط — شعبان المعظم — سنهٔ مالیه ١٣١٠ — سنهٔ میلادیه ١٨٦٥

ایام	شعبان المعظم	شباط	افرنجی شباط	وقت ظهر س	وقت ظهر د	ملاحظات
چهارشنبه	١٩	١	١٣	٦	٤٥	
پنجشنبه	٢٠	٢	١٤	٦	٤٤	
☼ جمعه	٢١	٣	١٥	٦	٤٣	
جمعه ایرتسی	٢٢	٤	١٦	٦	٤١	
پازار	٢٣	٥	١٧	٦	٤٠	
پازار ایرتسی	٢٤	٦	١٨	٦	٣٨	
صالی	٢٥	٧	١٩	٦	٣٧	جمرهٔ اولی
چهارشنبه	٢٦	٨	٢٠	٦	٣٦	
پنجشنبه	٢٧	٩	٢١	٦	٣٤	
☼ جمعه	٢٨	١٠	٢٢	٦	٣٢	
جمعه ایرتسی	٢٩	١١	٢٣	٦	٣١	
پازار	٣٠	١٢	٢٤	٦	٣٠	
پازار ایرتسی	١	١٣	٢٥	٦	٢٩	اول رمضان المبارک
صالی	٢	١٤	٢٦	٦	٢٨	جمرهٔ ثانی
چهارشنبه	٣	١٥	٢٧	٦	٢٧	
پنجشنبه	٤	١٦	٢٨	٦	٢٥	
☼ جمعه	٥	١٧	١	٦	٢٣	اول مارت افرنجی
جمعه ایرتسی	٦	١٨	٢	٦	٢١	
پازار	٧	١٩	٣	٦	١٩	
پازار ایرتسی	٨	٢٠	٤	٦	١٨	قلم آشیسی زمانی
صالی	٩	٢١	٥	٦	١٧	
چهارشنبه	١٠	٢٢	٦	٦	١٦	جمرهٔ ثالث
پنجشنبه	١١	٢٣	٧	٦	١٥	
☼ جمعه	١٢	٢٤	٨	٦	١٣	
جمعه ایرتسی	١٣	٢٥	٩	٦	١٢	
پازار	١٤	٢٦	١٠	٦	١١	اول برد عجوز
پازار ایرتسی	١٥	٢٧	١١	٦	٩	
صالی	١٦	٢٨	١٢	٦	٨	

١٣١١

ایام ولیالیٔ مباركه

لیلة الرغائب } ٢٢ كانون اوله مصادف رجبك ٧ نجی جمعه كیجه‌سی

لیلة المعراج } ١١ كانون ثانی‌یه مصادف رجبك ٢٧ نجی چهارشنبه كیجه‌سی

لیلة البرات } ٣١ كانون ثانی‌یه مصادف شعبانك ١٥ نجی صالی كیجه‌سی

غرۀ شهر صیام } پنجشنبه كونی
شباط ١٦

التثام خرقة النبی } مارتك اونه مصادف شهر صیامك ١٥ نجی پنجشنبه كونی

عید الفطر } جمعه ایرتسی
٢٦ مارت

عید الاضحیه } پنجشنبه
٢ حزیران

لیلة مولد النبی } ٣١ اغستوس تاریخنه مصادف ربیع الاولك اون ایكنجی چهارشنبه كیجه‌سی

مبادیٔ فصول اربعه

ایلك بهار : ٨ مارت وقت ظهردن ٣ ساعت ٨ ثانیه صوكره

یاز : ٩ حزیران نصف اللیلدن ١١ « ٦ دقیقه «

صوك بهار: ١١ ایلول نصف اللیلدن ١ « ٣٦ « «

قیش : ٩ كانون اول وقت ظهردن ٨ « ٧ « «

جلوس میمنت مأنوس همایون

١٩ اغستوس سنه ١٢٩٣

ولادت باهر السعادت حضرت خلافتپناهی

١٦ شعبان سنه ١٢٥٨

پادشاهم چوق یشا

دول معظمه حکمدارانك ایام قعودلری

افرنجی اعتباریله

١٣	مارت	روسیه ایمپراطوری حشمتلو اوچنجی علکساندر حضرتلری
٢٠	حزیران	انکلتره قرالیچه‌سی حشمتلو ویقتوریا حضرتلری
٢	کانون اول	اوستریا ایمپراطوری حشمتلو فرانسوا ژوزف حضرتلری
٩	کانون ثانی	ایتالیا قرالی حشمتلو هومبرت حضرتلری
١٨	کانون ثانی	المانیا ایمپراطوری حشمتلو ایکنجی کیوم ویلهلم حضرتلری

دول معظمه حکمدارانك ایام ولادتلری

افرنجی اعتباریله

٦	مارت	المانیا ایمپراطوری حشمتلو ایکنجی کیوم ویلهلم حضرتلری
١٠	مارت	روسیه ایمپراطوری حشمتلو اوچنجی علکساندر حضرتلری
١٤	مارت	ایتالیا قرالی حشمتلو هومبرت حضرتلری
٢٤	مایس	انکلتره قرالیچه‌سی حشمتلو ویقتوریا حضرتلری
١٨	اغستوس	اوستریا ایمپراطوری حشمتلو فرانسوا ژوزف حضرتلری

خسوف وکسوف

٩ مارت ده — خسوف جزوی قمر

٢٤ مارت ده — کسوف کلی شمس

٢ ایلول ده — خسوف جزوی قمر

١٦ ایلول ده — کسوف کلی شمس

بو سنه بر غریب کسوف دها مشاهده اولنه‌جقدر ، اوده عطارد سیاره‌سنك قرص شمسه القای سایه ایتمسنده‌در . فقط عطارد سیارانك اك کوچوکی اولدیغی ایچون کسوف شمس غایت جزوی اوله‌جقدر .

١٢٧٢ هجرت شمسیه‌سی شو سنه‌لره تصادف ایلیور :

١٣١١	هجرت قمریه‌نك
١٣٢٠	سنهٔ مالیه‌نك
١٨٩٤	میلادك
٥٦٥٥	تاریخ یهودك
١٨٥٢٧٢	تاریخ خلقتك

زراعت

زراعتده ترقیات جدیده ـ طوپراقلرك آشیلانمسی ـ فیلوقسرایه علاج

بر ایکی سنه‌دنبرو اوروپاده ارباب علم زراعتی اشغال ایدن بر مسئلهٔ مهمه دائما موقع بحثه کلمکده‌در. علم زراعت اربابی تعبیرندنده استدلال اولنورکه زراعت شمدی بر طاقم تدقیقات جدیده ومعلومات فنیه‌یه استناد ایتدیرلمش وانسانلرك عالم وحشتدن قورتلدقلری ایلك زماندن شمدی‌یه قدر مابه‌الاشتغالی وواسطهٔ انتعاشی اولان زراعتده بر فن مستقل هیئتنه کیرمشدر. فقط زراعت بعض آلات وادوات زراعیه‌نك تکملندن ودست بشره مودوع بعض خدماتك ماکنه‌لره کوردیرلمسندن عبارت بر ترقی‌یی انجق کوستره بیلمش وهمان شکل اصلی وابتدائیسنی محافظه ایلمش ایدی. لکن صوك بر ایکی سنه ظرفنده فرانسه‌ده ژورژویل اسمنده بر متفنن ذات عموماً نباتاتك مواد متشکله‌سی بوکون بالکیمیا معلوم اولدیغنی نظر اعتباره آلوب ومختلف نباتاتك نشو ونما بولمق ایچون طوپراقدن آلدقلری مواد مغذیه‌یی آریجه تدقیقه کیرشمش وهر نباتك تکمل بنیه‌سنه ونشوه نمای تامنه لازم کلان مواد، طوپراقده موجود دکلسه بونلری طوپراغه قاتمق صورتیله برکتله محصول آلمق یولی بولمشدر. ژورژویلك شو اصولی بر نوع کیمیوی کوبره تدارکندن وطوپراغك بونکله معامله‌سندن عبارت اولوب بوسایه‌ده زراعتده یکی بر دور انتباه کشاد اولنه‌جغنی ارباب تدقیق ادعا ایتمکده بولنمشلردر.

عموم عالم نباتاتی تشکیل ایدن مواد اصلیه ابتدا درت عنصر اولوب بونلرده قاربون مولدالماء، مولدالحموضه وآزوتدن عبارتدر. بونلردن بشقه هر نباتده کوکرت،

حامض فوسفور، قلور، سیلیس، دمیر، کیرج، سود، پوتاس مانغانز وماغنزی بولنور. اشته عناصر اربعهٔ اصلیه ایله عناصر عشرهٔ متفرعه بر یوزنده کوریلان بیك درلو نباتاتی تشکیل وترکیب ایتمکده‌در. فقط هر نباتده جنسنه ونوعنه کوره مواد متفرعه‌دن بر ایکیسی بولنور. بونلردن عناصر اصلیه‌یی نبات نصل اولسه هوادن وطوپراقده‌کی نمدن ورطوبتدن بولورسه‌ده طوپراغك جنسنه کوره نباتك تام بوی آتوب بیومسی ایچون لازم کلان مواد بولنمیه‌جغندن بوده طوپراغه کیمیوی بر کوبره قاتلنده ویریلیرسه محصولات غایت فیض وبرکتلی اوله‌جغی تجربه ایدلمش وبر چوق علما نزدنده مظهر قبول اولمش وبو اصول جدیده اوزره زراعتك تعمیمنه پك چوق ارباب علم وتدقیق طرفندن صرف غیرت اولنمغه باشلانمشدر.

خلاصه کیمیوی کوبره زراعتده فوق‌العاده ترقیات تأمین ایده‌جك واصول زراعتی همان کاملاً دکشدیره‌جك وبو اصول ایله طوپراقسز صاقسیلر ایچنده محصولات یتشدیرلدیکنه باقیلیرسه دنیاده همان زرع وحراثته قابلیتسز عد ایدیله بیله‌جك هیچ بر جنس طوپراق قالمیه‌جقدر.

* *

زراعتده دور اخیر ترقی ایچنده دها بر چوق ترقیات رونما اولمشدر. شبهه‌سز بو ترقیات هرشیده حقیقت تحری ایدن وبتون حوادث طبیعیه‌نك نه کبی قوانین تحتنده وقوعه کلدیکنی آرایان واورته‌یه بر طاقم معلومات جدیده وفنیه قویان ارباب فنك همتی سایه‌سنده‌در.

بو تدقیقات جمله‌سندن اوله‌رق نباتاتك وهمان بتون عضویات نشو ونماسنه هوای نسیمی‌یی تشکیل ایدن غازلردن بری اولان آزوتك فوق‌العاده خدمتی بولندیغی‌ده میدانه چیقمشدر. آزوت هوادن بنیهٔ نباته کچرسه نبات کسب قوت ایده‌جك بسانه‌جك، کوربوزلشه‌جك. فقط آزوت هوادن نباته هانکی یول ایله کچیور؟ نباتاتك کوزلجه وبولجه قوتایجه نشو ونماسنه خدمت ایچون بو یولی بولملی. بو یولده عارضه‌لر وارسه دفع ایتملی... تدقیقات اخیر ازوتك بنیهٔ نباتاته دخولنه واسطه اولانلرك نباتاتك کوکارنده بر طاقم حدبه‌لر تشکیل ایدن میقروبلر اولدیغنی کوستریور. بونلر آزوتی مص ایدیورلرمش ونباتك وجودینه ادخال ایلیورلرمش. اکر بر نباتك کوکارنده بر خیلی میقروبلر بولنمزسه نباتك بسلنمسی عارضه‌یه اوغرامقده وعادتا نبات خسته‌لنوب آز زمانده قوروب کیتمکده‌در دینلیور.

اکر طوپراق نباتك نشو ونماسنه خادم اولان بومیقروبلردن آشی آلتوبده آشیلانیرسه او زمان محصولاتده فیض وبرکت ظاهر اولیور . بومیقروبلری اورەتوب صویه قارشدیرمق ویتشدیرمك محصولك ترلاسنی بوصو ایله صولامق کفایت ایدیور . اشته تدقیقات فنیه ترقیات زراعیه امر مهمنی استحصال ایچون بویله برده « تلقیح تراب » اصولنی میدانه چیقارلمشدر .

* * *

زراعتك ترقیاتی بعض نباتاته عارض اولان امراضك دفعنەده علاجلر وچارەلر بولمقدەدر . نباتات ایچنده اوزوم اك مهملردن معدود اولوب محصولاتیده صور مختلفەده هرطرفده استعمال اولنمقدەدر . باغجیلق زراعت ایچنده مهم برشعبه اولوب قابلیتی اولان یرلرده ارباب زراعت ایچون بر منبع ثروت ایسەده اوزوم باغلرینه طاری اولان فیلوقسرا خستەلغیده باغجیلرك بادیٔ فلاکتیدر .

فیلوقسرایه قارشو شمدی‌یه قدر ارباب فن پك چوق تدبیرلر وچارەلر دوشونمشلرسەده هیچ بری قطعی برنتیجه ویرمیوردی . بوسنه ایچنده فرانسەده موسیو دومەلی نامنده لسان آشنا برذات یونانستان قدیم مشاهیر حکماسندن وجغرافیونندن سترابونك براثرینی تدقیق ایتدیکی صرەده اوزمان فیلوقسرایه دوچار اولان کوتوکارك کوکارینی قروساقزلی (آمپەلیتیس) تسمیه اولنان برنوع طوپراقله چویروب اوزرینه بو طوپراقله زیتون یاغی مخلوطنی سورەرك باغلری او حشرات مضرەنك تخریبندن قورتاردقلرینی کورمش وبونی بوسنه تحت تجربەیه آلمشدر . نتیجەنك شایان حیرت درجەده ایوچیقدیغنی بوذات برقاچ انجمن فنونه بیلدیرمشدر . بعض مدقق ذوات بو اصول ایله فیلوقسرایه قارشو کلنه بیلەجکنی قویاً امید ایتمکدەدر . باغجیلغك پك زیاده ضرر ویرن وباغ صاحبلرینك فلاکتنی موجب اولان فیلوقسرادن بو صورتله خلاص اولنورسه ـ چاره کرك ایکی بیك سنەلك اسکی برچاره اولدیغی حالده ـ ینه میدانه چیقاران موسیو دومەلی‌یه بشریت متشکر قالەجقدر . فرانسەده اوکزدەکی سنه رسماً بو اصولك نشری قرار کیر اولمشدر . اوروپانك سائر حکومتلریده شبهەسز تجربه ایتدیررلر .

جامدن طوغلەلر — زرهلی جاملر — آلومینیوم وتطبیقات متعددەسی — مقوادن صو بورولری ، تکرلکلر ، خانەلر — ضیادار مرکبلر

جام نازك وقیرلمغه مستعد بر جسم اولمقله برابر صنایع اصول مخصوصه ایله بوخوش منظر جسمه صلابت ویرمکده وشمدی‌یه قدر استعمال اولنمیان یرلرده استعماله باشلامقدەدر . ازان جمله ترقیات صناعیه بوسنه ایچنده عالم تجارته برده جام طوغلەلر چیقارمشدر . جام طوغلەلر قالین جامدن وایچی بوش اولەرق اعمال اولندیغی وقیرمزی طوپراق طوغلەلر قدر مقاومتی بولندیغی کبی بونلره استدلن رنکده ویریلەرك کوزل برشکل وهیئتده المقده ایمش . جام طوغلەلر ابتدا شیقاغوده انشا آتده قوللانمغه باشلانوب بونکله جسیم خانەلر یاپلمشدر . جامدن خانەلر عائلەلرك اسکاننه الویرشلی اولمسه ودیوارلری جامدن بر اوطه ایچنده وقت کچیرمکی هر زوج ایله زوجه استمسەلر بیله بعض خانلر وتجارتخانەلر ایچون مناسبت آلیر . جامدن طوغلەلر خاصةً لیمونلقلر واقالیم حاره نباتاتنی یتشدیرمکه مخصوص جسیم جامکانلر انشاسنه پك الویرشلیدر .

* * *

صنایع عالمنده ، زرهلی جاملرله بونلر مقامنه قائم اولەرق (تکتوریوم) نامیله برمالزمهٔ بدیعه میدانه چیقمشدر . بعض پنجرەلره تعرضات خارجیەدن محافظه ایچون دمیر پارمقلقلر طاقلدیغی ویاخود قالین تل کچیرلدیکی معلومدر . شمدی بونلر یرینه زرهلی جاملر ایجاد اولنمشدر . جام هنوز خمیر قوامنده ایکن قالین تللر اوزرینه دوکیلەرك بوتللر جامك کتلەسی ایچنه ادخال اولنیور وبو صورتله زرهلی جاملر الده ایدیلیور . فقط جام یرینه جلاتیندن جام کبی شفاف بر جسم اقامەسنەده باشلامشلردر ، جلاتیندن اعمال اولنان جاملره (تکتوریوم) نامنی ویرمشلردر . تکتوریوم جام کبی قیرلمز ، دلنیرسه واسکیرسه

تعبیری قولای اولدیغی جهتله جامه رجحانی واردر . جام شمدی‌یه قدر عالم صنایعده رقابتدن مصون ظن اولنورکن اشته بوصورتله کندیسنه بر رقیب چیقمشدر .

*
* *

آلومینیوم معدنی نقلت اضافیه‌سی پك خفیف اولمق و تحمض ایدوب بوزلمه‌دن بری بولنمق حسبیله صوك بر ایکی سنه ظرفنده حوزهٔ صنایعده غایت مهم بر موقع اشغالنه باشلامشدر . آلومینیوم همان هرکون بریکی جهت تطبیق بولیور . تاریخ قدیمك باقر وطونج دورلرینه وعصر حاضرك دمیر دورینه مقابل برده آلومینیوم دوری کشاد اولنه‌جغنی ارباب صنعت ادعا ایدیورلر . آلومینیومدن طبق تنجره وسائره کبی بر طاقم مالزمهٔ بیتیه اعمال اولندقدن بشقه صندال وواپورده اعماله باشلانمش آرابه یاپلمش ، آت نعلی وسائره‌ده تصنیع ایدلمشدر . آلومینیومك اك صوك زمانده کاغد مقامنده‌ده استعمالی تجربه اولنمغه باشلانمشدر . آلومینیوم غایت خفیف اولمقله برابر سهولتله غایت اینجه صفحه حالنده چکیله‌بیلدیکندن بوپارلاق معدندن غایت کوزل قارت ویزیت یاپلمش وحتی بونك اوزرینه تحویلات وبانقنوت وسندات سائره طبعی‌ده آمریقاده تحت تجربه‌یه آلنمشدر . هرحالده آلومینیوم کاغدلر ، اك ایو مقوالره مدت مدیده تأثیرات خارجیه‌یه مقاومت خصوصنده مرجحدر . یقین وقتده آلومینیومدن کتاب قابلری تشکیل اولنه‌جغی وبعض کتب نفیسه ایله جرائد موقوته‌نك نسخ مخصوصه‌سی‌ده آلومینیوم لوحه‌لری اوزرینه طبع اولنه‌جغی تخمین ایدلمکده‌در . معادنی اینجه لوحه حالنه قویان ماکنه‌لرك کیتدکجه ترقی ایتمسی واصلاح اولنمسی آلومینیوم کاغدلرینی‌ده کیتدکجه اینجه‌لشدیروب استعمالنی تعمیم ایده‌بیلیر .

*
* *

آلومینیوم بوصورتله کاغد ومقوا یرینه کچمکله برابر مقوادن یکی‌دن یکی‌یه برچوق آلات وادوات اعمال ایدلمکده بولنمشدر . برقاچ سنه‌دنبرو مقوانك استعمالی کیتدکجه تعمم ایتدیکنی کورمکده‌یز . تضییق اولنه‌رق زیاده صلابت ویریلن مقوا ؛ صوبورولری شمندوفر رایلری اعمالنه یارادیغی کبی بوسنه شیقاغو شهرنده جسیم بردارالصناعه تأسس ایدیله‌رك مقوادن شمندوفر تکرلکلری اعمالنه‌ده باشلانمشدر . شمندوفر تکرلکلری غایت صلابتلی و آشنمز برماده‌دن یاپلمق لازم کله‌جکی معلومدر . کاغد بوکبی ماده‌لره یارارسه

دها نه‌لره یاراماز؟ کاغددن صندوقلر ، فوچیلر یاپلمغه باشلانمشدر . اك غریبی اولمق اوزره تحته استعمال اولنمامق اوزره بوسنه ایچنده اوروپاده مقوادن برده کوچك خانه انشاسنه موفقیت الویردیکی اوراق فنیه‌ده اوقونمشدر . کاغدك مادهٔ مشکله‌سی غایت اینجه اولمق حسبیله کاغددن یاپیله‌جق خانه‌لر پك محافظه‌لی اولمقده ایمش . یعنی تأثیرات هوائیه نه خارجدن داخله نفوذ ایتمکده ونه‌ده داخل خانه‌نك حرارتی قولایجه طیشاری منتشر اولمقده‌در . مقوا خانه‌لر یانغین تهلکه‌سنه معروض ظن اولنور . ادعا اولندیغنه باقیلیرسه بالعکس بوبیچم اولرده یانغین تهلکه‌سی اخشاب انشاآته نسبةً غایت الغایه آز ایمش .

بوسنه ظرفنده ترقیات صناعیه‌نك اورته‌یه قویدیغی محصولاتدن بری‌ده ضیادار مرکبلردر . شمدی‌یه قدر مرکبك انواعی یاپلمش ایدی . درلو درلو رنکلری اولدیغی کبی ابتدای امرده یازیلان یازیلر کورلمدیکی حالده آتشه طوتمق یاخود برطاقم اجزای کیمیویه وترکیبات مخصوصه ایله معامله ایدلمکله اظهار اولنان مرکبلرده واردی . یکی ایجاد اولنان ضیادار مرکبلر اساسی آلتون وکموش یالدیزلردن عبارت برمخلوطده دکلدر . کیمیاده فوسفور وسائر برطاقم املاح معدنیه کبی قارانلقده ضیاپاش اولان برطاقم ماده‌لر بولندیغی معلومدر . یکی مرکبلرك اساسی اشته بونلردر . ضیادار مرکبله برغزته ویاخود برکتاب طبع اولنورسه قارانلقده یازیلر مرئی اولمقده وقرائت ایدلمکده ایمش . کیجه یتاغه یاتدقلری زمان آز چوق برشی اوقومق مراقی اولانلر اوطه‌لرنده موم وقندیل یاقمسه‌لر بیله بوجنس مرکبلرله مطبوع اوراق وکتبی مطالعه ایده‌بیله‌جکلر ! باقه‌لم ضیادار مرکبلر نه‌لره تطبیق اولنور ؟

احوال جویه و علم هیأت

مون بلان رصدخانه‌سی — مشاهدات جویه — مریخك قناللری — ارضك كثافتی — صنعی یاغمور تجربه‌لری

علم هیأت رصدانتده بولنمق وخاصةً شمسك كتله‌سنی تدقیق ایلمك ومشاهدات جویه اجرا ایتمك اوزره (مون بلان) اوزرنده برقاچ سنه‌دنبرو تأسیسنه تشبث اولنان رصدخانه‌نك انشاسی بوسنه ختامپذیر اولمشدر . بو رصدخانه‌نك تأسیسنه فرانسه ارباب علمندن (ژانسه‌ن) ك پك زیاده امكی سبقت ایتمشدر . مون بلان اوروپانك اك مرتفع جبالندن معدوددر . ذروه‌سی یاز وقیش قالین قار طبقه‌لریله مستور اولدیغندن بورایه بربنا طوتدیرمق ایچون برقیالق بولمق ممكن اوله‌مامش وبنانك تأسیسی‌ده همان احتمالدن بعید كورلمش ایدی . فقط موسیو ژانسه‌ن مخصوصاً پارس جوارنده برقیش موسمی قاریغدیره‌رق وتضیق ایتدیره‌رك بوقارلر اوزرینه بربنا قورمق ممكن اولوب اوله‌میه‌جغنی تجربه ایتمش وغایت صقیلشدیرلمش قار ییغینلرینك مترو مربعی باشنه درت بیك كیلو غرامه قریب برثقلت ایله انجق سكز میلیمترو اینديكی اكلاشلمشدر . بونك اوزرینه مون بلان اوزرینه بر رصدخانه تأسیسی تشبثی‌ده ایلرو كتورلمشدر . رصدخانه ایكی قاندن عبارت اولوب آلت قاتی قارلر ایچنده‌در . بنانك ذروه‌سی كسیك اهرام شكلنده‌در . بنایه بوشكلك ویرلمسی هم شدتلی روزكارلره مقاومت ایده‌بیلمسی همده قارلرك ییغلمسنه بردرجه مانع اولمسی ایچوندر . رصدخانه‌نك تملده طولی ۱۰ مترو اولوب عرضی‌ده ۵ مترودر . ایكی قات حلزونی برمردیونه مشتركدر . ایكنجی قاتك اوستی‌ده برتراچه اولوب بورادەده مشاهدات جویه‌ده بولنه‌جق . بنانك دیوارلری ایكی قات اولوب بوده خارجك شدتلی صغوغندن داخلده‌كیلری محافظه ایتمك فكرینی منجردر . شمدیدن رصدخانه‌یه برطاقم الات وادوات رصدیه نقل اولنمش وبویله یوكسك یرلرده برودته مقابله ایچون لازم كان مخترعات‌ده طاشنمشدر . مون بلانك ذروه‌سنه اشیا نقل ایتمك

قولای اولمدیغندن لوازم سائره تدریجاً اكمال اولنه‌جقدر . مون بلان رصدخانه‌سی یالكز اوروپانك دكل بتون دنیانك اك یوكسك رصدخانه‌لرندن اولدیغی ایچون علم هیأت واحوال جویه‌ده تدقیقات مكمله‌ده بولنه‌جغی قویاً مأمولدر .

*
* *

موناقو پرنسی كرهٔ ارضك نقاط مناسبه‌سنده برر علائم جویه رصدخانه‌لری تأسیس اولنه‌رق شدتلی فورطنه‌لرك وقت وزمانیله بتون دنیانك لیمانلرینه بیلدیرلمسی وبوصورتله برچوق قضایای بحریه‌نك اوكی آلنمسی تصورینی میدانه قویمشدر .

آمریقانك یشیل برون ، آصور ، مادر وقناریه اطه‌لریله برمود جزائر مجتمعه‌سنده برر رصدخانه تأسیس اولنور وبونلر تلغراف خطوطیله قطعه‌لره ربط ایدیلورسه بورالردن آلنه‌جق معلومات برمركزده طوپلانیر وبومركزدن لازم كلان یرلره اخباراتده بولنلور . آصور آطه‌لرندن بشقه صایدیغمز برطاقم آطه‌لرك كافه‌سی تلغراف قابلولریله قطعانه مربوطدر . یشیل برون اطه‌لری شمالی آمریقاده وقوعه كلن شدتلی قاصیرغه‌لرك محل ظهورینه پك یقین اولدیغی وبوكبی تحولات شدیدهٔ هوائیه ابتدا بحرمحیط اطلاسی‌ده وقوعه كلدیكی كبی برموط اطه‌لری‌ده اوروپاده قوپان فورطنه‌لری همان دائما اوروپادن خیلی اول كوروب كچیردیكی ایچون بورالرده تأسیس اولنه‌جق رصدخانه‌لر تلغرافله فورطنه‌لرك سیر وحركتنی وقتیله هرطرفه بیلدیرورلر .

شو تصور میدانه كلیرسه برمركزدن دنیانك تكمیل طرفلرینه فورطنه‌لر وقاصیرغه‌لر قوپمه‌دن اول معلومات ویریله‌بیله‌جكندن لیمان اداره‌لری كمیلری آچلمقدن منع ایدوب قضالره سد چكمش اولورلر . هرحالده بویولده رصدخانه‌لر عالم بشریته بیوك خدمت ایده‌بیلیر .

*
* *

مریخ سیاره‌سی سیارات ایچنده ارباب علم هیئتك پك زیاده نقطهٔ تدقیقی اولمقده وخاصةً فرانسه هیئت شناسانندن قامیل فلاماریون بوسیاره‌نك سطحنی ، كتله‌سنی حركتنی تدقیق وتعیین ایله پك چوق اوغراشمقده‌در . مریخك اوزرنده ارباب هیئت بری برینه موازی برطاقم خطوط مستقیمه ایله آره صره پارلاق نقطه‌لر مشاهده ایتملری اوزرینه خطوط مستقیمه‌نك عاقل برمخلوق طرفندن وجوده كتیرلمش قناللر اولدیغنه

وسطح مریخده هوا بولنمق حسبیله بورادهده بر طاقم مخلوقاتك تعیش ایتدیكنه قانع اولمش ونقاط مضیئه‌یی مریخ سكنه‌سی طرفندن سكنۀ ارضه قارشو بر اشارت فرضنه قالقشانلر بیله بولنمش ایدی . مریخك موازی قنالاری حقیقتده بویله چفت اوله‌رق سطح سیاره‌ده موجود اولمدیغنی وبویله هر قنالك ایكی كورنمسی مریخك هواسی تأثیراتندن بر غلط حس بصر بولندیغنی ارباب علمدن (ستانسلوس مونیه) ایضاحه موفق اولمش وبو حادثه‌یی ترتیب ایتدیكی كوچك بر آلت ایله بالتجربه كوسترمشدر .

*
* *

كرۀ ارضك هیئت عمومیه‌سی اعتباریله كثافتی نه‌دن عبارت اولدیغی حقنده ارباب علم شمدی‌یه قدر خیلی تجربه وتدقیقده بولنمشلردر . شمدی‌یه قدر حسابات فنیه‌ده وتدقیقات سائره‌ده كثافت ارض ٤,٥٦ اولمق اوزره استعمال اولنوردی . ارباب فندن موسیو برژه نام ذات یكیدن تدقیقات وتحریاتده بولنه‌رق صحته قریب بر رقم اولمق اوزره ٤,٤ مقدارینی بولمشدر .

*
* *

آمریقاده بر قاچ دفعه صنعی یاغمور تجربه‌لری اجرا اولنمشدر . صنعی یاغموردن مقصد قوراق موسملرده محصولاته فیض وبركت ویرمك ایچون یاغمور بلوطلرینی اصول صناعیه ایله بارانه تحویل ایدوب تارلالره دوشورمكدر . صنعی یاغمور تجربه‌لری اجراسنه قالقشان (فارول) نامنده بر آمریقالیدر . بوذاتك اساس فكرلی؛ طبقات مرتفعۀ هواده شدتلی صدمه‌لر ، اهتزازلر وقوعه كلدیكی یعنی بورالرده بر كورلدی قوپدیغی زمان روزكارلرك تبدیل استقامت ایدرك یاغمور بلوطلرینی بر طرفدن اوبر طرفه سوق ایلدیكی ویاغمورك یاغمسنه سبب اولدیغی ، كیفیتیدر . فی الحقیقه بر چوق وقوعات تاریخیه كوستریوركه بیوك محاربه‌لرك همان كافه‌سندن صكره شدتلی فورطنه‌لر اولوب یاغمورلر یاغمشدر . زیاده‌جه طوب آتلدیغی زمان ینه یاغمور بلوطلری بلیردیكی ویاغمور سقوطه باشلادیغی كورلمشدر . بو حالده طبقات هوائیه‌نك حركته كتیرلمسی یاغموری دعوت ایدیور . فارول مولدالماء ومولدالحموضه مخلوطندن عبارت بالونلری یوقاری هوا طبقه‌لرینه اوچورمش وبورالرده بعض مواد مشتعله ایله دها كورلدی چیقارمغه وهوایی حركته كتیرمكه تشبث ایلمشدر . بو تجربه‌لردن صكره ایكی اوچ سنه‌دن بری

یاغمور یاغمیان یرلره یاغمور یاغدیغی كورلمشدر . بعض ارباب فن بو اصول و نظریه‌نك قابل تطبیق وپك طوغرو اولدیغنی تصدیق ایتمشلر وصنعی یاغمورك ارباب زراعته كلی فائده‌سی اوله‌جغنی سویلمشلردر . صنعی یاغمور حصولنه بشقه نقطۀ نظردن باقوب بشقه اصول كوسترنلرده اولمشدر . ازان جمله موسیو بودوان نام ذات یاغمورك بلوطلرده كوچك قطرات حالنده بولندیغنی وبو قطراتك قوۀ الكتریقیه ایله اورادده طوردیغنی فرض ایدرك یاغمور یاغدیرمق ایچون طبقاۀ هواده یردن كوندریلن ناقللر واسطه‌سیله شرارۀ الكتریقیه حصوله كتیرمك یعنی بلوطلرده الكتریقی قوشقولتمق یولنی اورته‌یه قویمشدر . ایلك تجربه‌ده بلوطلره شرارۀ الكتریقیه ، تللی بر اوچورتمه ایله كوندرلمشدر . بالونلرله اجرا اولنه‌جق تجربه‌لر دها زیاده موفقیت پذیر اولور . فرانقلن‌ده رعد وبرقی بویله بو اوچورتمه ایله ایضاحه موفق اولمشدی . هر حالده صنعی یاغمور تجربه‌لرندن بر نتیجه چیقاریله‌بیله‌جكنی ارباب فن تخمین ایتمكده‌در .

اختراعات وكشفيات

هيپو مترو — بيغراف — قورشون كچمز لباسلر — اعلانجی فونوغراف — صيجاق صو چشمه‌لری — ماكنه‌لی آدم — صوولوسيپدلری ولوسيپد ترقياتی — فورمنفون — پترول طوغله‌لری

مهندسلرك ساعته مشابه و آديملری اولچار وقطع اولنان مسافه‌يی تقريبی كوسترير بر آلتی واردر . فرانسه ضابطانندن بويسون يڭه بو اساسه مستند اولمق و آت ايله بر سواری‌نك قطع ايده‌جكی مسافه‌يی كوسترمك اوزره بر آلت ايجاد ايتمشدر . آلت ساعت كبی قادرانلی اولوب بر ابره ، آتك حركتيله دونمكده وبوصورتله قادران اوزرنده مسافه‌يی كوسترمكده‌در . بو يولده بر آلتده ولوسيپدلر ايچون دخی ياپلمشدر . فقط ولوسيپدلرده آلتك اشعاری تكرلكك عدد دوريله متناسب اولديغی جهتله صحت دها زياده‌در وعادتا حساب تقريبی اولميوب بلكه قطعی‌در .

*
* *

(بيغراف) ناميله كوچك بر ماكنه ايجاد اولنمشدر . بو ماكنه‌نك خدمتی قوپيه چيقارمقدن عبارتدر . اكثريا يازيلان شيئك بر صورتی استنساخ اولنمق لازم كلير وخاصةً تجارتده وامور اداره‌ده اوراق مرسوله‌نك بر عينی‌ده محفوظ براقلق اقتضا ايدر . شمدی‌يه قدر يازيلان كاغدلر آيريجه قوپيه مركبيله يازيلوب بر طاقم باصقيلر آلتنده اينجه كاغدلی قوپيه دفترلرينه قوپيه ايديليور ويازيلری آز چوق بوزيه‌وردی . بيغراف اوصورتده ياپلمشدركه عادی صورتده بر كاغد اوزرينه يازی يازيليركن ديكر طرفده كنديلكندن بر نسخه دها يازلمقده‌در .

الده حركت ايتديريلان قلمك كاغده يازی ماصه‌سنه مسافه‌سی نه قدر ايسه بو مسافه‌ده واينجه مانوله قولاريله بو قلمه مربوط بر قلم دها واردر . الده طوتيلان قلمك باتيريله‌جغی حقه كبی كندی كنديسنه ايشله‌يه‌جك قلمك يانيده دخی بر حقه وار . الده‌كی قلم حقه‌يه

باتيرلسه اوته‌كی قلمده باتيور . خلاصه ال ايله برنجی قلمه نه حركت ويريليرسه ايكنجی‌ده عيناً بو حركتی اجرا ايديور . بناءً عليه بر كاغد يازاركن ديكر جهتدن بو كاغدك قوپيه‌سی چيقيور . بو آلتك تجارتخانه‌لرده خدمتی اوله‌جغی تخمين اولنمقده‌در .

*
* *

المانيا ترزيلرندن بری بو سنه ايچنده قورشون كچمز بر لباس اختراعنه موفق اولديغنی عالمه اعلان ايدرك بتون دولتلرك هيئت عسكريه‌سنی دوشوندرمكه باشلامش وفنون عسكريه منتسبلرينك انظار دقتنی جلب ايلمش ايدی . حقيقةً مرمياته بر درجه مقاوم بر قماش يعنی عادتا اينجه بر زره ياپه‌بيلمش ايسه‌ده بونكله يالكز كوكس محافظه اولنه‌بيلوب باش قوللر دانه‌لره هدف اولوب قاله‌جغندن وهر طرفك ستری قابل اوله‌مديغندن آره‌دن بر آز زمان كچنجه حكم واهميتدن اسقاط ايدلمشدر . ذاتاً فضله‌جه ثقالتی‌ده اك بيوك قصوری ايدی . قورشون كچمز بر لباس ايجادينه اوغراشان بو ترزيدن بشقه‌لری‌ده وارسه‌ده موفق اوله‌بيله‌جكلری پك شبهه‌ليدر .

*
* *

اديسون فونوغرافی همان صوك درجه‌ده اصلاح ايتمشدر . فونوغرافك صدايی حفظ واستماع ايتديكی زمان عيناً تكرار واعاده‌يه مخصوص بر آلت اولديغی معلومدر . صدا اهتزازاتيله واسطوانه‌يه صاريلی بر لوحه اوزرينه بر طاقم خطلر رسم ايديور وفونوغرافك اسطوانه‌سی تكرار چوريلنجه صداده عيناً تكرار حصوله كليور . فونوغراف اسكيدن يالكز حفظ ايتديكی سوزلری ياخود موسيقی‌يی انجق خفيفجه بر صورتده بر تك دفعه اعاده ايده‌بيليردی . اديسون فونوغرافنی ، محتوياتنی دفعاتله اعاده ايده‌جك بر صورتده افراغ ايلمشدر . بوندن بشقه مغافون تسميه اولنان وصدايی بش اون ودها زياده مثلی شدتلنديرمكه ويوكسلتمكه مخصوص ترتيبات دها ميدانه قونيله‌رق اصلاح واكمال اولنمق اوزره بولنمشدر . لونده‌ده متمكن ارباب علمدن (رومه‌يكه) بو اساسلری كوزه‌ده‌رك غايت جسيم فونوغرافلر اعمال ايدلمسنی وسوقاقلرده بونلری باغيرده‌رق استنان شيئك اعلان اولنمسنی تصور ايتمشدر . طبيعی بو تصور ميدانه كليرسه بلديه‌لر سوقاقده باغيران فونوغرافلره بر رسم قويارلر . اكر بويله اولمزسه مغازه‌لرك دكانلرك قويه‌جقلری فونوغراف باغيريتيسندن سوقاقلردن كچلمز اولور .

* **

کوچك بر کوزینه اولجه تعیین اولنان مقدار اقچه آتیلنجه کندی کندینه شربت
چقولاته وسائره توزیع ایدن بر طاقم ماکنه‌لر یاپلمش ایدی . پاره کوچك ترازه
کفه‌سی کبی بر کوزه دوشیور وبونك ثقلتی ایله بر دلیك آچیله‌رق بورادن خارجه اولجه
تعیین وترتیب اولنان مقدار مایع آقنجه پاره تکرلنوب مایعك‌ده آرقه‌سی کسیلیوردی .
بو اساسه مستند اولمق اوزره پاره‌سده صیجاق صو چشمه‌لری یاپلمشدر . فقط
بونلرك شایان قید بر خصوصی حاللری وار . چشمه‌لرده صولر صیجاق اوله‌رق بولنیور
ولاینقطع آتش یاقلمیور . بلکه صیجاق صویه احتیاجی اولنلر قوغه‌لری چشمه‌نك
موصلغنه یاقلاشدیروب پاره‌یی ده کوزینه آتنجه ایچروده بر طاقم آلت مخصوصه ایله
یلاتقاوی قیورلمش بر اینجه بورونك التنده‌کی کوچوجك غاز موصلقلری آچیلوب
غازده اشتعال ایدیور وبو حلزونی بورولردن صو دولاشیرکن همان تسخن ایدوب
صیجاق اوله‌رق اقیور . ترتیب اولنان مقدار صو آقنجه غازلر سونیور صو کسیلیور
وچشمه حال سکونه عودت ایدیورمش . فضله صیجاق صو استیان بر اوناق دها آتار .

* **

آمریقا ماکنه مهندسلرندن بری شیقاغو سرکیسنده تشهیر ایتمك اوزره بر ماکنه‌لی
آدم ایجاد ایتمشدر . بو آدم اسکی اصولده شوالیه‌لر کبی معدنی زره کیمشدر . بو آدمك
درونته پترول ایله ایشلر بر ماکنه یرلشدیرلمشدر . اوجاغی ، قزغانی هپسی ایچنده ...
ماکنه‌نك دومانی بو معدندن یاپمه آدمك اغزینه ویرلمش اولان بر سیغاره‌نك یعنی سیغاره
شکلنده بر بورونك اوجندن چیقار . ماکنه بر طاقم مانوله‌لری وچرخلری چویروب
آدمك بجاقلرینی یوقارو قالدیرر . ایلرو آتدیرر . خلاصه عینی انسان کبی یورودیر
وقوشدیرر .

بو ماکنه‌لی آدمه حرکت ویرلدیکی زمان ایکی کوجلی وقوتلی آدم قارشوسنه
کچه‌رك طوردیرمغه موفق اوله‌میورلرمش . قوتی بو درجه‌ده‌در . . . بو ایجاد ، ماکنه
فننجه کوزل بر ثمره اولمق اوزره تلقی اولنه‌بیلیر . بوکا بر طاقم ال آرابه‌لری چکدیرمك
وآرابه ایله اشیا طاشتمق ده ممکندر . دها زیاده بر استفاده تأمین ایدوب ایتمیه‌جکی
شمدیدن کسدیریله‌من . آتی ده اکلاشیلور .

* **

ولوسیپد تسمیه اولنان ایکی تکرلکلی کوچك آرابه‌لر کیتدکجه هیئت اجتماعیهٔ مدنیه
ایچنده تعمم ایتمکده‌در . همان بر زمان کلوب‌ده عموم ایچون بو ولوسیپدلر اك کوزل بر
واسطهٔ نقلیه اوله‌جق وسوقاقلرده یایان یورویَن قالمیه‌جق دیه جسورانه تخمیناتده بولنانلر
بیله واردر . بوندن قطع نظر ولوسیپد حقیقةً تیمار ایتمکه‌یم یدیرمکه احتیاج مس ایتمز
وقولایجه حفظ اولنور بر واسطهٔ سریعهٔ نقلیه اولدیغی وبوندن بشقه ولوسیپدله کزمه‌نك
وجودجه فائده‌سی کورلدیکی ایچون هرکس بو آخر زمان ماکنه‌لرینه مفتون اولمقده‌در .
ولوسیپدلر شمدی‌یه قدر ایاقلرك چویردیکی کوچك بر دیشلی چرخه‌ صاریلی زنجیرك حرکتی
وبو حرکتی بیوك تکرلکه نقل ایتمسی سایه‌سنده یوریوردی . یقینده ولوسیپدلره بر ذات
اللر حذاسنه قدر کلیر ایکی عمودی قول علاوه ایدرك بو قوللرك صاغ وصول اللرله ایلرو
وکیرو ایتلمسی سایه‌سنده ولوسیپدك تکرلکنی بر درجه دها سرعتله حرکت ایتدیرمك
یوانی بولمشدر . بو حسابه کوره ولوسیپدجی ایاقلری یوریلورسه ارابه‌سنی یالکز اللرله
واللری یوریلورسه یالکز ایاقلریله یوروته‌بیله‌جکدر . بو یکی ایجادك ولوسیپدجیلك‌ده
بر دور ترقی آچه‌جغی مأمولدر .

ولوسیپد نهرلره ودکزلره بیله تطبیق اولنمغه باشلامشدر . برقاچ درلو صو ولوسیپدلری
اختراع اولنمش ، هم قره‌ده هم دکزده یورویه‌بیله‌جك صورتده ولوسیپدلرده ترتیب
اولنمش ایسه‌ده اك کوزلی بر صندال ایچنده حرکت ایده‌رك حرکتنی بر طاقم چرخلرله
صندالك — بیوك واپورلرده اولدیغی کبی — آرقه‌سنده بولنان پروانه‌سنه انتقال ایتدیرن
وبو صورتله صندالی یورودن نوعیدر . بونلرك بر درجه اصلاحیله صندالردن وقایقلردن
کورکلرك قالقه‌جغی امید اولنورسه پك واهی بر امید دکلدر .

* **

معدن اوجاقلرنده (غریزو) دنیلان منشعل غازلرك تراکمی وبردن بره پارلامه‌نك
ضربه‌سندن چیقان قیغلجم یاخود بر سوء تدبیر ایله آتش آله‌رق بردن پاطلادیغی
ویوزلرجه عمله‌نك بر آنده حیاتنه خاتمه چکلمش اولدیغی ایشیدلمکده‌در . بو تهلکه‌لردن
عمله‌یی صیانت مقصدیله ارباب فن پك چوق چالشمقده در . داوی نامنده
بر ذات وقتیله (امنیت لامبه‌سی) نامیله آلونی خارجه ویرمز ومعدن اوجاغنده مشتعل

غازلر متراكم ايسه بونلرى آتشله‌مز برلامبه ايجاد ايدرك انسانيته بيوك خدمتده بولنمش ايدى . هاررى نامنده برصاحب معرفت‌ده يقينده فورمنفون ناميله معدن اوجاقلرنده اشتعاله صالح غازلر تراكم ايدرسه بونلرك وجودينى همان اخبار ايده‌جك برآلت ايجاد ايتمشدر .

فورمنفون اساساً بربورودن عبارت اولوب غريزو بوبورودن كچيركن هواده‌كى مقدارينه كوره برصدا چيقارمقده ومعدن اوجاقلرنده « تهلكه وار ! » ديه عادتا باغيرمقده‌در . بو ايجادك معدنجيلك‌ده پك چوق خدمتى اوله‌جغى شبهه‌سزدر . بو آلت الكتريقك ياردميله دودوك اوتديرديكى كبى دودوكك اوتوشى‌ده اهتزازاتيله برابر قيد اولنه بيلديكندن فورمنفون هم تهلكه‌يى اعلان ايدر هم ده يازى وچيزى ايله قيد ايليور ديمكدر . الكتريق ترتيبى ايله معدن اوجاقلرينك اك درين كوشه‌لرينه موضوع فورمنفون آلتلرينك چيقارديغى صدالر معدنك خارجنه ومعدن مديريله مهندسلرينك اوطه‌لرينه تللرله نقل اولنه بيله‌جكندن تكميل معدنك هيئت اداره‌سى برآنده هركوشه‌ده‌كى تهلكه‌دن خبردار اولورلر وتهلكه‌نك اوكنى آلوب عمله‌يى خلاص ايدرلر .

*

* *

(شه‌نال) نامنده برذات‌ده پترولى تصلب ايتديرمك ايچون بريول بولمشدر . معلوم اولديغى اوزره اولرده ياقديغمز پترول غازى دائما مايع حالده‌در . بز عموميتله برواسطهٔ تنويريه اولمق اوزره پترولى استعمال ايديورسه‌قده بعض بيوك سفينه‌لرك وزرهليلرك ماكنه‌لرى معدن كمورى يرينه پترول ايله متحرك‌در . پترول بو حالده برواسطهٔ تسخينيه اوليور . پترولك مايع اوله‌رق نقلى مشكل اولديغندن تصلب ايتديريله‌رك طوغله شكلنده كلمسى ، استعمالنى غايت تسهيل ايده‌جكدر .

*

* *

برمدت اقدم وجودى قوتلنديره‌جك وصحتى بر درجه‌يه قدر مختل اولانلره اعادهٔ صحت ايده‌جك ادويه‌يى طوغريدن طوغرى مستحضرات طبيه صورتنده آلمقدن وبرده علاج ايچمك ويوتمق قيدى آلتنه كيرمكدن ايسه وجوده لازم كلن ماده‌لرى طوبراق واسطه‌سيله بعض نباتاتك تركيبنه ادخال ايدرك بونلرله وجودى بسله‌مك يولى بولنمش يعنى باغچواناقده يكى بر دور آچيله‌رق لحنه‌لرك ، پراصه‌لرك فوسفورلى ايودلى حديدلى

اوله‌رق يتشديرلمسى وهركس مزاجنه وبنيه‌سنه موافق اولانى يمسى چاره‌سى كوسترلمش ايدى . فقط بوچاره شمدى يالكز سلسلهٔ نباتاته تطبيق اولنمقله قالمامش . محصولات حيوانيه‌يه‌ده تعميم ايدلمك استنلمش .

غداى اصلئ بشر سوددر . سود دنيايه كلديكى زماندن نهايت عمرينه قدر بر انسانك همان باشلوجه برغداسنى تشكيل ايدر . انسان ابتدا والده‌سنك ، دايه‌سنك سوديله بسلنيرسه صكره‌ده اينك كچى قويون كبى حيواناتك سودينه محتاج قالير .

اوروپاده شمدى بعض متفنن سودجيلر سود ويرن اينكلرينه يديردكلرى يملره چوق مقدارده فوسفوريت املاحى قاتدقلرينى و بو اصول ايله حيوانلردن كلى مقدار فوسفورى حاوى سودلر صاغدقلرينى سويليه‌رك مشتريلرينه « طبيعى فوسفورلى سودلر » تقديم ايتمكه باشلامشلردر .

*

* *

علاج خصوصنده اوروپانك دارالاستحضاراتى يكيدن يكى‌يه برطاقم ادويه چيقارديغى كبى كرك صنايعده وكرك تدريساتده نفع وفائده تأمين ايده‌جك يولده ايجادلرده ميدانه قونمقده‌در .

بيوك برطاقم فابريقه‌لر متعدد الات وادواتيله هركون برطاقم اجزاى كيمويه استحضار واستخراجى ايچون اوغراشمقده‌در .

بوغيرتله برابر بيوك مكتبلرده كيميا معلملرى ، تحليل ايله اشتغال ايدنلر وارباب صنايع ، استدكارى زمان همان برجسمى ال آلتنده بوله‌ميورلردى . اجسام صلبه ومايعه‌يى قوطولر شيشه‌لر ايچنده صاقلامه‌نك امكانى وار . فقط اجسامك وخاصةً كيميا درسخانه‌لرنده كيميا خانه‌لرنده معيار وبرواسطهٔ تحليل اوله‌رق قوللانيلان عناصرك برطاقمى هوائى‌در . بونلرى نصل صاقلاملى ؟ شمدى‌يه قدر بويول دوشونلمامش وبر جسم هوائى‌يه احتياج كورلديكى بو جسم كيميا كتابلرنده مذكور اولان اصولى وجهله واوزونجه عمليات اجراسيله استحصال اولنمقده بولنمش ايدى . فقط الات وادواتى يرلى يرينه قويمق برطاقم اجزاى كيمويه‌نك يكديكرى اوزرينه تأثيرينى بكله‌مك ايصنمق كبى كلفتلر خيلى وقت ضياعنه سبب اوليوردى .

فرانسه‌ده استحضارات كيمويه شركتى بومحذورلرى برطرف ايتمك ايچون برچاره بولمشدر . دوكمه دميردن غايت مقاومتلى قابلر اعمال ايديور . بونلرك ايچنه هر نوع غازلرى طوغريدن طوغرى‌يه تضييق اولنمش غاز ياخود مايع حالنده حبس وضبط

ایدیور . مثلا قلور ، آمونیاق . حامض قاربون . حامض کبریتی کبی هوائی جسملر بو محکم قابلرده حفظ اولنیور . قابده اللی هوای نسیمی تضییقنه مقاومت ایده‌جك صورتده یاپلمش . قابلرك ایکی طرفی موصلقلی برندن غاز دیکرندن مایع آقیورمش . برده کوچك آناختار وارمش . بونکله قطره قطره ، حبه حبه یاخود دها زیاده غاز ومایع آقیدیله‌جق .

بونلرك استعمالنده هم سهولت هم‌ده تصرف وار ... سهولت وار : اوزون وقت صرفنه کلفت اختیارینه احتیاج یوق . تصرف وار : فابریقه‌لرده کلیتله استحصال ایدلدیکی ایچون اوجوز کلیور . قلور غازینی کیمیا خانه‌لرده طوز روحندن چیقاریرلر . قلورك معدنلر تصفیه واذابه‌سنده وعیارنده تأثیری وخدمتی واردر . اکثریا صنایعده لازم اولور . بناءً علیه استحضارات کیمویه شرکتنك صاتدیغی قابلردن برینی آله‌رق قولایجه قوللانمق ممکن .

شمدی‌یه قدر مولدالماء ، مولدالحموضه دیوب کیدیورز . بو عنصرلر هوائی‌در . شبهه‌سز اجزاخانه‌لرده ، بیوك اجزا دپولرنده مولدالحموضه صاتون آلمق استنیلیرسه بولنه‌مز . اجزاجی استحضار ایتسه بیله بوهوالری نره‌یه طولدیرسون‌ده مشتری‌یه ویرسون ، لکن بوندن صکره اجزاجیلردن بو غازلری صاتون آلمق واستنلن تجربه‌لری اجرا ایتمك ممکن اوله‌جقدر . کیمیا درسخانه‌لرنده معلملر اوزون استحضارله اوغراشمیوب مولدالماء محبوس اولان قابی کیمیا خانه‌سندن جلب ایدر ، موصلاق چویرر . طلبه‌یه غازك خواصنی اوصافنی تعریف ایدر ، کوستریر .

حمیدیه سواری آلایلری

مؤسسات جلیلهٔ حضرت خلافتپناهیدن اولوب اورفه‌ده تشکیل ایدیلان حمیدیه سواری آلایلرندن ایکی طائفه‌نك مأوره حالنده‌کی رسملرینی درج صحیفه ایله کسب افتخار ایلرز . بونلرك برنجیسی اورفه‌ده حران ناحیه‌سنده خیمه‌نشین کیس عشیرتی شیخ المشایخی عمر ابن عبدالله العثمانك تشکیل ایتدیکی حمیدیه آلایی ضابطان و افرادینك حرانده النان رسمی ایکنجیسی کذلك حرانده خیمه نشین کیس عشیرتندن بن محمد قبیله‌سنك تشکیل ایلدیکی حمیدیه آلایی ضابطان و افرادینی ارائه ایلر .

همان جناب رب متعال پادشاه معالی آگاه افندمز حضرتلرینی بوکبی موفقیات سنیه‌نك بیکلرجه‌سنه موفق بیورسون امین .

کاغدخانه چشمه‌سی

استانبول جوارینی تزیین ایدن مواقع روحفزانك سرفرازی عداولنغه شایان بولنان کاغدخانه چایرنده ، قره‌قولخانه‌نك قارشی طرفنه مصادف میدانك و حارای همایون بنالری یاننده اخیراً بر مقتضای ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی عرب طرز معماریسنده

انشا ایدیلان چشمه‌نك انشا آتی بوسنه پذیرای حد ختام اوله‌رق ماء لذیذی صالیویرلمش ورسم کشادی دخی اجرا بیورلمش اولمغله اشبو سبیل بینظیرك رسمنی درج صحیفهٔ مفخرت ایلیورز . رسم فوطوغراف حضرت شهریاری عبداه برادرلرك بر قطعه فوطوغرافندن حك اولنمشدر .

اشبو چشمه مابین همایون جناب ملوکانه معماری سعادتلو یانقو بك افندینك ترتیب وتنظیم ایلدکاری پلان موجبجه بنا ایدلمشدر .

یکی پوسته خانه

درسعادت پوسته خانه‌سنك اخیراً یکیدن انشا واکمالیله سایهٔ موفقیتوایهٔ جناب شهریاریده ١٣١١ سنهٔ مبارکه‌سی شعبانینك ١٦ نجی کوننه مصادف یوم ولادت حضرت ولی النعمت اعظمی یه مصادف یوم معززده تیمناً کشاد اولندیغنی البته قارئین کرام اوراق حوادثده مطالعه ایلشدر .

یکی پوسته خانه اقدمجه اخشاب اوله‌رق کائن بولندیغی یکی جامع میداننده لطیف برطرزده مالطه طاشندن انشا ایدلمش اولوب برطرفی بازار ایرتسی بازارینك قورولدیغی محل ایله اوراده‌کی قسماً منهدم برکارکیر قپویه دیکر جهتی یکی جامع سبیلنه ملتصق وجبهه‌سی ایله آرقه‌سی آچیقدر ؛ جبهه ، رسممزده کورولدیکی شکلده یکی جامع میداننه ناظردرکه رسممزه اساس اولان فوطوغراف ، مذکور میدانده وموقت ساعتك اوکنده فوطوغراف حضرت شهریاری عبدالله برادرلرك الدیغی رسمدن ویانه‌ده «اوتیپی» اصولیله اعمال ایتدیرلمشدر .

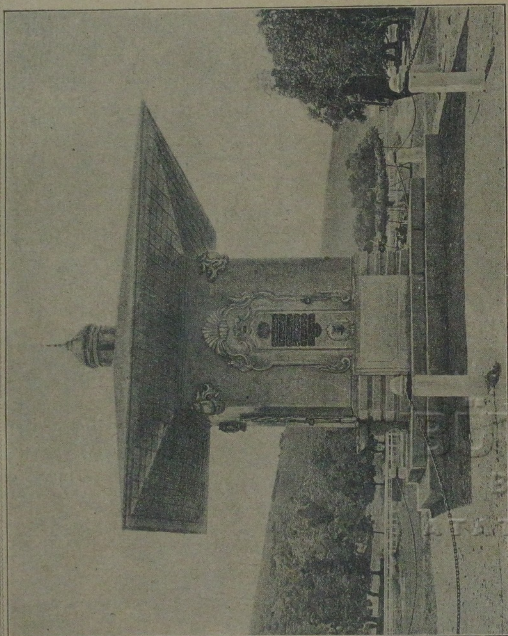
بنانك وسطنه رسمده کورلدیکی اوزره اوچ عدد قپو مصادفدر ، بوقپولرك ایکیسنده اذانی والافرانغه‌یی ارائه ایدر ساعتلر طاقلمشدر . اورته یرده‌کی قپویه ایسه «پوسته‌خانه» کلمه‌سنی حاوی بریازی لوحه‌سی طاقلمشدر . قپولردن کیریلنجه هر ایکی طرفده مکتوب وامانات وسائره قبول اولنان اوطه‌لرك پنجره‌سی تصادف ایلر . اشبو اوطه‌لرك ناظر اولدیغی حولینك اوستی واصل پوسته‌خانه بناسنك قسم فوقانیسی جام ایله اورتلمشدر . بنانك برنجی قاتی اداره وتوزیع محللری اشغال ایلر .

سایهٔ موفقیتوایهٔ حضرت پادشاهیده اورفه داخلنده تشکیل اولنان (حران) جدیده‌سواری الایلری ضابطان وافرادی

سایهٔ موفقیتوایهٔ حضرت پادشاهیده اورفه داخلنده تشکیل اولنان (کیس) جدیده سواری الایلری ضابطان و افرادی

جملهٔ خیرات حضرت خلافتپناهیدن اوله‌رق کاغدخانه‌ده انشا اولنان یکی چشمه

پوسته خانه‌نك ارقه جهه‌سی‌ده پازار ایرتسی پازاری محلندن سلطان حمامی جاده‌سنه چیقان برجاده‌یه ناظردرکه اصل جهه‌یه مشابهدر .

بیروت لیمانی

ممالك وسیعهٔ شاهانه‌نك هر جناحنده جلوه ساز ظهور وتأسس اولان آثار ترقیات عمرانپروری جمله‌سندن اولمق اوزره بوده بیروت شهری لیماننك انشا واكمالی درج صحیفهٔ مفخرت ایتلك لازم كلیر كه سوریه ساحل مهمنده برنجی اوله‌رق تأسس ایدن بو لیمان شهرك اهمیت تجاریه وموقعیه‌سنی بر قات دها تزیید وتزیین ایلمشدر . بیروت هر درلو روزكاره معروض بر آچیق دكز ساحلنده كائن ایدی ، شمدیكی لیمان سایه‌سنده واپورلر تأثیرات هوائیه‌دن مصون ورنجملره تماس برحالده اجرای تجارت ایلیه‌جكلری كبی شهری شامشریفه واورادن حوران طریقیله بیره‌جكه ربط ایتمك اوزره انشا آننده كرمیت بولنان دمیر یول خطی‌ده اكمال اولنجه اهمیت اصلیه فوق العاده تزاید ایلیه‌جكدر .

درسعادت انقره عثمانلی دمیر یول خطی

«۹۰» كیلو متردن عبارت اولمق اوزره استانبولدن ازمیده قدر موجود اولان دمیر یول خطی سایهٔ عمرانوایهٔ جناب پادشاه اعظمیده بودفعه بیله‌جك ، اسكیشهر طریقیله انقره‌یه قدر ایصال واشبو سنهٔ مباركه‌ده كشاد اولنه‌رق «اناطولی عثمانلی دمیر یول خطی» عنوانیله ایشله‌مكده واناطولی قطعهٔ وسیعه‌سنك باعث عمران وترقیاتی اولمقده‌دركه «نوسال ثروت فنون» مز اشبو خط مهم حقنده شویله‌جه اوفاق معلومات ویره‌رك دمیر یولك مبدأی بولنان حیدر پاشانك ویول اوزرنده‌كی (پك دمیر) ایله (اسكیشهر) ك وبرده خطك شمدیلك انتهاسی بولنان انقره‌نك برر قطعه رسمنی درج ستون ایله وظیفهٔ لازمه‌سنی ایفا ایلیور . حیدر پاشادن انقره‌یه قدر خطك مجموع طولی (۲۷۳) كیلو مترو اولوب كذركاهك مناظر مختلفه‌سیله تفصیلات عمومیه‌سی دخی قریباً بوخصوصده نشر ایدیله‌جك برأثرمزله توضیح اولنه‌جقدر .

صنایع نفیسه مكتبی

مؤسسات محاسن غایات حضرت پادشاه اعظمیدن اولمق اوزره درسعادتده تأسیس بیوریلان صنایع نفیسه مكتبنه اخیراً علاوةً انشا اولنان بنانك رسمنی درج صحیفهٔ مباهات ایلیورز . معلوم اولدیغی اوزره صنایع نفیسه مكتبی موزهٔ همایون ادارهٔ علیه‌سنه مربوط اولوب صنعت نازكهٔ رسم ، هیكلتراشی ، معماری وحك صنفلرینی حائزدركه بونلردن حك صنفی دها كچن سنه كشاد ایدلمش وثروت فنون غزته‌سنه مخصوص اوله‌رق جلب بیوریلان استادك تحت تعلیمنده صرف غیرت ایتمكده بولنمشدركه یتشدیرمكده اولدیغی شاكردانك محصول سعیلرینی آره صره مذكور غزته‌یه آلیورز .

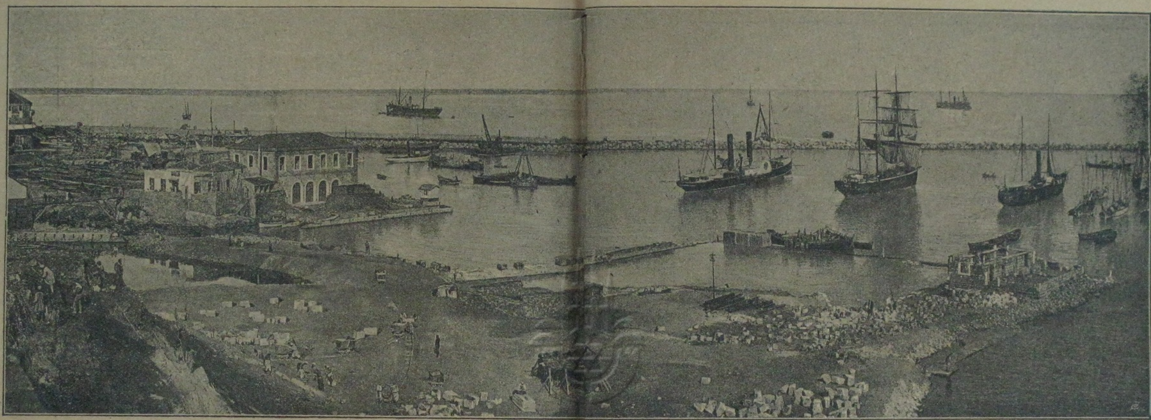
مكتبك رسم صنفنه كلنجه بورادن یتیشن اهل هنرك محصول غیرتلرینی‌ده ینه ثروت فنونله انظار قارئینه وضع ایلمش ایدك ؛ معماری وهیكلتراشی قسملرینه كلنجه بونلرك درجهٔ اهمیت فوق العاده‌لرینی یاد ایتمك بیله تمادتا فضله‌در ؛ على الخصوص هر صنفدن یتیشن شاكردان اتمام تحصیل وتوسیع معلومات مقصدیله پارسه وآوروپانك سائر مقر حكومتلرینه دخی كوندرلمكده اولدیغندن طبیعی اوله‌رق استفادهٔ مأموله توسع ایلیور .

صنایع نفیسه مكتبی دخی موزهٔ همایون اداره‌سی مدیر عمومیسی عطوفتلو حمدی بك افندی حضرتلرینك تحت نظارت كار آكاهیلرنده‌دركه بوخصوصده معلومات لازمه المق ایچون ثروت فنونك (۴۹) نومرولی نسخه‌سنه مندرج (موزهٔ همایون) مقاله‌سنی انظار دقته وضع ایلرز .

عثمانلی بانقه‌سی ورژی اداره‌سی بناسی

شهرمزك زینت خصوصنده مدار افتخاری صره‌سنه كچمش اولان عثمانلی بانقه‌سی ورژی اداره‌سی بنای مشتركنك خلیج درسعادته ناظر رسمنی درج صحیفه ایله انظار قارئینه وضع ایلیورز .

بیروتلك لیمانی

مؤسسات صرافیهٔ عثمانیه وبلکه آوروپائیه میاننده برنجی درجه‌ده بولنان عثمانلی بانقه‌سی ایله مشترك المنفعه دخان رژی اداره‌سی شو صوك بر قاچ سنه ظرفنده پك چوق آثار ترقی وانتظام کوسترمشیدی ؛ بو ترقیات زمره‌سندن اوله‌رق اهمیت ومعاملاتله متناسب صورتده مرکز اداره‌یی محتوی بر بنا انشاسنی تصور ایتمشلردی ؛ هیئت اداره‌یه توارد ایدن کوزل فکرده بنانك خارجاً یکپاره ، داخلاً ایکی‌یه منقسم صورتده انشاسیله برجسامت وزینت خارجیه استحصالنی تأمین ایتدی ؛ بناءً علیه اوچ سنه‌یه قریب دوام ایدن انشاآت فوق العاده نتیجه‌سی اوله‌رق شهر شهیرمزك بك اوغلی سطح مائلی جدی صورتده تزیین ایدن ، رسمنی مشاهده ایتدیککز بنای جسیم وجوده کلدی . بنا جسامتیله متناسب اوله‌رق متین ، ظریف ولطیفدر ؛ هله داخلنك تزییناتی الحق شایان تقدیردر . مثلا بنانك انشاسی زماننده بانقه جهتنه یرلشدیرلمش ودرونده بانقه‌نك نقود احتیاطیه‌سی بولنان بریجق ملیون لیرادن زیاده مبلغ وضع اولنمش اولان بردمیر قاصه آوروپا مؤسسات مالیه‌سنده بیله نادر الامثالدر .

بنانك فن معماری نقطهٔ نظرندن دخی اهمیتی بیوکدر ، بوراسی هرزمان معمارینك نامنی نظر احتراماله یاد ایتدیره‌جکدر ؛ معمار خلیج درسعادته ناظر جبهه‌یی شرق اصول معماریسنه تطبیق ایدرك کوردیککز برطاقم کونشلکلری علاوه ایتمشدر ؛ بونلر بنانك شمس آباد اولان جهتنی هم دائمی صورتده ضیای شمسدن محافظه ایلیور . هم او جهتك هیئت عمومیه‌سنه برلطافت شرقیه ویریور . سوقاغه ناظر اصل جبهه‌یه کلنجه ، او جبهه‌نك ده نقدر مصنع ومزین اولدیغی نظر تماشا درحال فرق ایدر : بناده درت جبهه زمیندن خیلی مرتفع نقطه‌یه قدر سرت غرانیت طاشندن معمول اولوب اوندن صکره لزومنه کوره مالطه ، مرمر وسائره قوللانلمشدر ؛ تاذروه‌ده کوردیککز مربع الشکل وبیووارلق پنجره‌لی قسم بانقه مأمورلرینك لوقنطه‌سیدر ؛ اشبو مربع قسمك ایکی جناحنده‌کی دیرکلر ایسه ایام مخصوصه‌ده رایت ظفر غایت عثمانیه‌نك کشاد وتموج ایتدیرلمسنه مخصوصدر .

اشبو بنای جسیمك معماری مکتب صنایع نفیسه فن معماری معلمی موسیو والوریدر ؛

قريستوف قولومب

قريستوف قولومبك آمريقا قطعهٔ وسعيه‌سنى كشفنك درت يوزنجى سنه‌سى وسيله‌سيله اشبو سال حال افرنجى مايسنده شيقاغوده كشاد وسلطنت سنيه جانبندن دخى اشتراك ايديلان جسيم شيقاغو سركيسنه عائد برخيلى رسمى تقويمزه درج ايليورز . سركينك تفرعات صورت كشاد ودوامى وامريقانك تاريخچهٔ كشفى ايله قريستوف قولومبك ترجمهٔ حالى بالجمله اوراق حوادثله برابر ثروت فنونمزله اكلاتلمش اولديغندن بوراده تفصيله احتياج كورميورز . يالكز سركى‌يه وتفرعاتنه عائد برخيلى رسملرى بروجه‌آتى نقل ايله حقلرنده معلومات اعطاسنه شتابان اوليورز .

آمريقا كاشفى قريستوف قولومب ١٤٤٦ ايله ١٤٥١ سنهٔ ميلاديه‌سى بيننده جنوه‌ده تولد و ١٥٠٦ سنه‌سى مايسنك ٢١ نجى كونى والادوليدده وفات اتمشدر .

قريستوف قولومبك عائله‌سى حقنده‌كى معلومات مضبوط اولمديغى والحق بر چوق تدقيقات وتتبعات اجراسيله بر درجه اكمال ايده‌بيلديكى ايچون روايات مختلفه تكونه بادى اولمش وقولومب نامنده بر عائله‌سى بولنان بتون ايتاليا شهرلرى قريستوفك مسقط رأسى اولمق شرفنى احراز داعيه‌سنده بولنمشدر .

قريستوف قولومبك زنكين ، اصيل برقاچ مشهور آميرال يتشديرمش برعائله‌يه منسوب اولديغى‌ده روايات مختلفه آره‌سنده ذكر ايدلمش ايسه‌ده الك مقارن حقيقت اولان معلوماته كوره قولومب اون بشنجى عصر ميلادى اوائلنده جنوه‌نك بر ايكى كيلومترو مسافه‌سنده كائن كينتو قصبه‌سنده اسكان ايدن برطوقومه‌جى‌نك اوغليدر . قولومبك پدرى (دومينغو) كينتو قصبه‌سنده تولد اتمكله برابر اوراق قديمه‌ده جنوه‌لى كورنمكده‌در .

قولومبك عموجه‌سى انتوان واوغللرينك مدت مديده كينتو قصبه‌سنده چولحه‌لقله تعيش ايتدكلرى‌ده روايات مثبته‌دندركه بوده قولومبك فقير وكديكنيله كفاف نفس ايدر برعائله‌يه منسوبيتنى كوسترر .

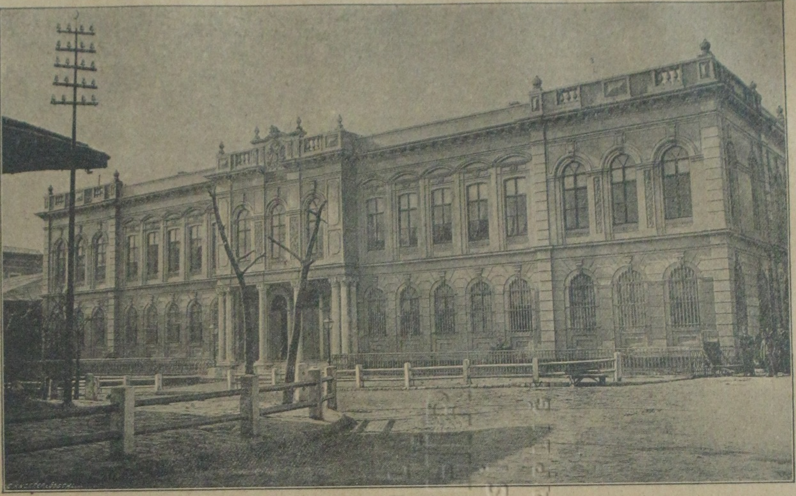
قولومبك پدرى دومينغو كندى كبى بر طوقومه‌جى اولان ژاق فونتانارو‌سانك كريمه‌سى سوزانا ايله ازدواج ايتمش اولديغندن قريستوف والده جهتيله‌ده ينه اصناف طاقمندن ديمكدر . قريستوف بوازدواجك ايلك محصولى ايدى . قولومبك جيوانى ، بارتولومه‌ئه ، جاقومو اسملرنده اوچ اركك وبيانكينانا اسمنده برقيز قرداشى وار ايدى .

قولومبك تاريخ ولادتى حقنده بر اطمئنان تام حاصل اوله‌مديغندن ١٤٤٦ دن ٥١ سنه‌سى بيننده كوسترلمش ايدى . قولومبك جنوه‌ده تولد ايتديكى كندى وصيتنامه‌سنده مقيد بولنديغى وعائله‌سنك اوراده اسكان وتعيشى‌ده تحقق ايتديكى ايچون جنوه قريستوفك مسقط رأسى اولمق اوزره قبول ايديله‌بيلير .

قولومبك پاوى دارالفنوننده مكمل بر تحصيل وتربيه كورديكى روايتى وارسه‌ده بو روايت تأييد اولنه‌مديغى كبى قريستوفك عائلهٔ فقيرانه‌سنك حاليله‌ده حسبان دكلدر . قولومبك آوان طفوليتنده پك نقصان برتحصيل كورديكى محقق كيبدر . كرچه جنوه‌نك چولحه‌لر محله‌سنده ابتدائى برمكتب بولنديغى معلوم وقريستوفك بوراده قرائت وتحريره مقتدر اوله‌جق وآزچوق معلومات جغرافيه ايدينه‌جك قدر برتحصيل كورمش اولمسى محتملدر ، فقط قولومبك اصل تحصيل وتربيه‌سى متعدد سياحتلرى اثناسنده كندى اقدام وغيرتيله حصولپذير اولمشدر .

قريستوف قولومبك ١٥٠١ تاريخلرنده قرق سنه‌دنبرو سياحت ايتديكنى سويلش ١٤٩٢ سنه‌سنده ايسه ١٣ سنه‌دنبرو دكزده كزديكنى بريرده ذكر ايتمشدر . بو ايكى افاده تاريخلرينه نظراً يكديكرينى ناقض كورينيور . فقط قولومب ذاتاً ساحل برشهرده بيوديكى ايچون كنجلكده پك كوچك ايكن مهارت كسب ايتمش وطوقومه‌جيلقله ملاحلغى مناوبةً اجرا وپدرينك يولى اخذ واعطاسنه وساطت ايلش اولمسى قريب احتمالدر .

قريستوف قولومبك معلومات فنيه‌سى همان يوق ايدى . هندسه‌يه وقوفى ، زماننك علوم رياضيه اربابى درجه‌سندن دون ايدى . فقط بعض مطالعاتى وابرهٔ مقناطيسيه‌نك انحرافنه دائر افاداتى كنديسنك نظر فراست اصحابندن اولديغنى كوسترير . قولومبك

سایهٔ ترقیوایهٔ حضرت پادشاهیده اخیراً درسعادتده انشا اولنان پوسته‌خانه

یکی پوسته‌خانه‌ده توزیع دائره‌سنك درونی

بهرهٔ علمیه‌سی ایتالیاده دكل اسپانیاده كشایش بولمشدر. قولومبك بتون محررات ومكاتیبنی حتی ایتالیایه وپاپایه ارسال ایتدیكی نامه‌لرینی اسپانیولجه اوله‌رق یازمسی بوكا دلیلدر.

١٤٧٣ سنه‌سی اغستوسندن صكره ایتالیاده قولومبك نشانه‌سنه تصادف اولنه‌میور. بوزماندن اعتباراً سیاحته چیقدیغی ودور سیاحتله ممالك اجنبیه‌ده تأمین معیشت واستحصال ثروته چالشدیغی ظن قوی تحتنده‌در، قولومبك ١٤٧٦ سنه‌سنه طوغرو انكلتره‌یه سیاحتی مرویدر. فقط پورتكیزه بوندن اقدم یعنی ١٤٧٣ یاخود ٧٤ تاریخلرنده كیتدیكی ده مرویدر. قریستوف قولومبك خریطه یاپمقده‌كی مهارتی وبرمدتدنبرو پورتكیزك لیزبون شهرنده خریطه ترسیمیله تعیش ایدن كوچك برادری بارتولومه‌ئونك بومهارتندن استفاده ایتمسی ایچون قریستوفی لیزبونه دعوتی قریستوفك پورتكیزه كیتمسنه سببیت ویرمش وبوراده بر مدت كره مسطحه اعمالی وخریطه ترسیمی ایله كچنمشدر. لكن قریستوفك میلانی، ارزوسی سیاحتده ایدی. بحر سفیدی كاملاً دولاشمشدر دنیله‌بیلیر. شرق جهتنده ساقز جزیره‌سنه قدر كلدیكی كبی تونسه‌ده كیتمش وشمالاً انكلتره، بورادن اسوج ساحلنده فروئه اطه‌لرینه وحتی اسلاندایه، جنوباً ده مادر اطه‌لرینه وآفریقانك كینه ساحلنه قدر سیاحت ایتمشدر.

قریستوف قولومبك ازدواجی پورتكیزده‌در. مادر اطه‌لرندن پورتو سانتو اطه‌سنی كشف ایدن واوزمانده ملاحی‌ده خیلی شهرت قزانان پرستره للونك قیزی — ویاخود اقرباسندن — فیلیپا ایله عقد ازدواج ایتمشدر. احتمال بوازدواجده قریستوف قولومب افكار مخصوصه‌سنی بسلیه‌جك بر فامیلیایه انتسابی تفكر ایتدیكی كبی كمیجیلكله مفتخر بر عائله‌دن اولان زوجی‌ده قریستوفك سیاحت بحریه‌یه تمایلاتنی كوروب انتخاب ایتمشدر. فقط قریستوف قولومب برمدت صكره افكارینی حیز فعله ایصال ایده‌جك وسائطی پورتكیزده بوله‌میجه زوجه‌سیله چوجقلرینی ترك ایدرك ١٤١٦ تاریخلرنده اسپانیایه كیتمشدر.

قریستوف قولومبك بحر محیط اطلاسی‌یه اچیلوب، دائما غربه طوغرو كیدرك هندستانه مواصلت ایچون برطریق بحری كشفنه تشبثی وبوتشبثله آمریقایی كشفی آنسزین وقوعه كلمش بروقعه دكلدر. بلكه تشبثات متقدمه واودورده‌كی معلومات جغرافیه، قریستوف قولومبك ذهننده بوكشف فكرینی تولید ایتمش ومتعدد سیاحتیله بعض ارباب فنونك اثرلرندن اخذ واقتباس ایتدیكی معلومات سایه‌سنده بوفكری حیز حصوله چیقارمشدر.

حقی بك

شیقاغو سرگیسنده دولت علیهٔ عثمانیه برنجی قومیسری عطوفتلو حقی بك افندی حضرتلری مكتب ملكیه‌نك یتشدیردیكی افاضل ارباب شبابدن اولوب بیك ایكیوز یتمش طقوز شوالنك یكرمی ایكنجی كونی ولادتلری وقوعبولمشدر. پدر عالیلری شهر امانتی مجلس رئیسی مرحوم محمد رمزی افندیدر.

سنی تحصیله رسیده اولدیغنده اولا ابتدائی مكتبنه دخول ایله اوراده اكمال مدت ایلدكدن صكره بشكطاش مكتب رشدیه‌سنه نقل ایتمش وطقسان اوچده مكتب مذكوردن برنجیلك شهادتنامه‌سنی استحصال ایله چیقمشدر. آندن صكره برسنه قدر مخرج اقلامه دوام ایلدكدن صكره مكتب ملكیهٔ شاهانه‌نك ابتدای كشادی اولان طقسان درت سنه‌سنده مكتب مذكوره كیره‌رك وبش سنه دخی اوراده علوم وفنون شتایی تحصیل ایلیه‌رك طقسان سكزده بومكتبدن‌ده برنجیلك رتبه‌سیله دیپلومه آله‌رق چیقمشدر. مكتب ملكیه‌دن چیقدقدن صكره ملازمتله تحریرات خارجیه قلمنه دوامه باشلامش واون بر آی قدر مذكور قلمده بولنمشدر.

كندیلرنده تحصیل علم ومعرفته اولان هوس واتمامك مكتبدن دیپلومه آلمقله سكونت بولمیوب مكتبدن چیقدقدن صكره یكیدن انكلیزجه لسانی تحصیل وعلم حقوق ایله لسان فرانسوی‌یی اكمال ایلمشلردر.

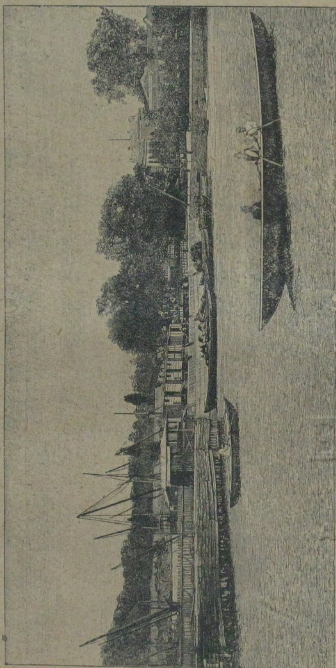
تحریرات خارجیه قلمنه دواملری اثناسنده عهده‌لرینه رتبهٔ ثالثه توجیه اولنمش وطقسان طقوزده مترجملكله مابین همایونه آلنه‌رق ارباب اهلیت ولیاقت واصحاب رشد وفطانتی هریرده تعقیب ایتمكده اولان نور نظر پادشاهی كندیلرینی غرق انوار ایلمشدر.

خدمت سنیهٔ پادشاهیده ابراز ایلدكلری اقدام وغیرت حقاحق سامیلرنده دائمی اللمعان اولان نیر توجهات خلافتپناهینك یوماً فیوماً ازدیادینی موجب اولمغله اوچیوزده عهده‌لرینه رتبهٔ ثانیه توجیه وسینه‌لری دخی دردنجی مجیدی نشانیله تزیین اولنمشدر. اوچیوز برده حامل اولدقلری دردنجی مجیدی واوچنجی‌یه تبدیل واوچیوز اوچده حائز بولندقلری رتبهٔ ثانیه صنف متمایزه ترفیع اولنمشدر. اوچیوز درتده عهده‌لرینه رتبهٔ اولی ثانیسی توجیه بیورلمشدر. اوچیوز بشده المانیا ایمپراطورینك استانبولده بولندیغی اثناده طرف شاهانه‌دن

عثمانلی پوسته تاتارلری

مشارالیهك معیتنه مأمور ایدلمش واوزمان آلمانیانك (اغل روژ) نشاننك اوچنجی رتبه‌سنی آلمشدر . اوچیوز آلتی سنه‌سنده نشان ذیشان عثمانینك اوچنجی رتبه‌سنی آلمشلردر .
اوصره‌لرده مأموریت موقته ایله ایتالیا و یونانستان طرفلرینه عزیمت ایتمشلر وامور مأموره‌لرنی محظوظیت شهریاری‌یی موجب اوله‌جق صورتده ایفا ایدرك عودت ایلمشلردر . اوچیوز یدیده شیقاغو سرکیسی برنجی سر قومیسرلکنه تعیین اولنمشلر واستانبولدن شیقاغویه

حیدر پاشا اسکله‌سی

عزیمتلرندن اول اوسنه مسافرةً استانبوله گلان سیام قرالنك برادری پرنس دامبرغه مهماندار اولمشلردر .
مشارالیه پرنسك حضور شاهانه‌یه قبولنده ترجمانلق خدمتنی ایفا ایلمشلر واوصره‌ده امتیاز نشاننك آلتون وگموش مدالیه‌لریله سیام قراللغنك (الفان بیلان) نشانی آلمشلردر .

حامل اولدقلری اوچنجی مجیدی اوچ یوز سکزده ایکنجی‌یه تبدیل وبعده رتبه‌لری دخی اولی اولدلکنه ترفیع اولنمش وسنهٔ مذکوره ایلولنده شیقاغویه کله‌رك کانون اولده استانبوله عودت ایلمشلردر. استانبوله عودتلرندن صکره عهدهٔ لیاقتلرینه بالارتبهٔ جلیله‌سی توجیه بیورلمشدر. الیوم شیقاغوده اکمال وظیفه ایلمش واستانبوله عودت ایتمشلردر.

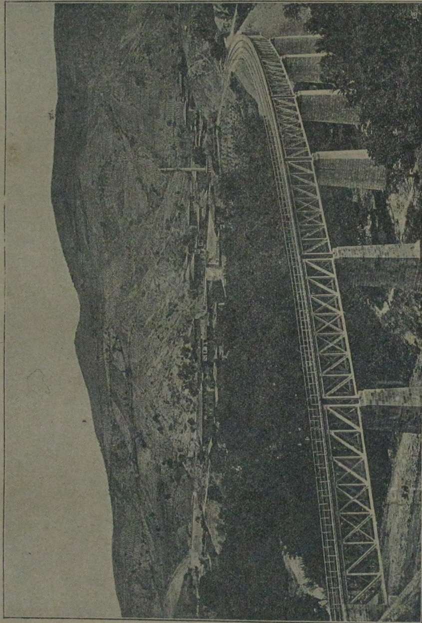
فخری بك

دولت علیهٔ عثمانیه‌نك شیقاغو سرکی عمومیسنده ایکنجی قومیسری سعادتلو فخری بك دارالشفقه‌نك یتشدیردیکی اصحاب اقتدار وفطانتدندر:

مومی الیه بیك ایکی یوز یتمش طقوز سنهٔ هجریه‌سنده نوشهر خاندان قدیمندن بکیدك زاده حافظ احمد افندینك صلبندن دنیایه کلمشدر.

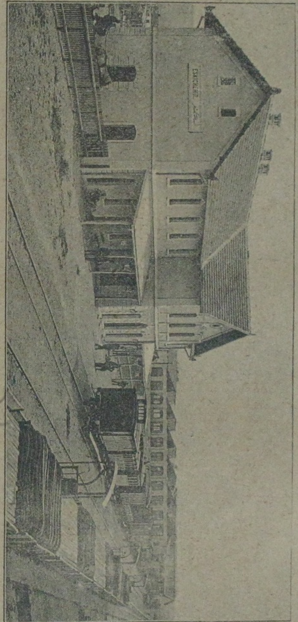
دارالشفقه‌یه سنهٔ تأسیس وکشادی اولان ١٢٨٩ سنه‌سنده کیرمش وسکز سنه مکتب مذکورده علوم وفنون معتاده‌یی تحصیل ایلدکدن صکره ١٢٩٧ سنه‌سنده برنجیلك شهادتنامه‌سنی استحصال ایدرك چیقمشدر. حائز اولدقلری شهادتنامه رتبهٔ اقتدار واهلیتجه برنجیلك درجه‌سنی اشعار ایلدیکی کبی عدداً دخی برنجی یعنی مکتبك برنومرویی حاوی اولان ایلك شهادتنامه‌سیدر. مکتب مذکوردن خروجلرندن صکره تلغراف نظارتنده‌کی فن قلمنه چراغ اولمشدر. حائز اولدقلری ذکا واستعداد نظارت مشار الیهاجه جالب انظار تقدیر واعتبار اولمغله طقسان طقوزده الکتریق فنی تحصیلی مأموریتیله نظارت طرفندن پارسه کوندرلمشلردر.

پارسده تلغراف مهندسلکی مکتب عالیسنده ایکی سنه‌ده الکتریق فنی دقتله تحصیل ایلیه‌رك شهادتنامه آلمش واوچ یوز برده استانبوله عودت ایدرك عهدهٔ لیاقتنه رتبهٔ ثالثه توجیهیله تلغراف نظارتی فن قلمی مهندسلکنه تعیین اولنمشدر. مؤخراً نظارت مشار الیهاده مجدداً تشکیل قلنان ترجمهٔ مهمه قلمنه مدیر تعیین اولنمش وبرسنه صکره مدیریت مذکوره‌یه علاوةً عهده‌لرینه نظارت مشار الیها مجلس اعضالغی ویرلمش و اعضالقلری اثناسنده حائز اولدقلری رتبهٔ ثالثه متمایز درجه‌سنه ترفیع ایدلمشدر.

آناطولی خطنده بر دمیر کوپریسی

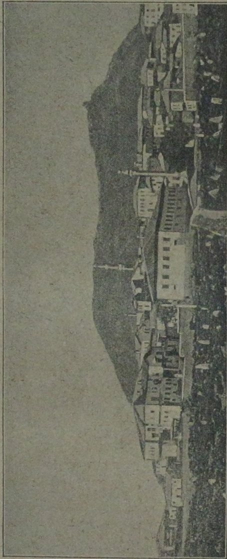
اوچ یوز یدی تاریخنده ویانه‌ده انعقاد ایدن اتحاد پوسته‌سی قونغره‌سنه طرف دولت علیه‌دن مرخص تعیین اولنه‌رق ویانه‌یه عزیمت ایلمشلردر. ایکی آی ویانه‌ده ایفای مأموریتدن صکره استانبوله عودت ایتمشلر ومواصلتلرندن ایکی آی صکره‌ده ینه سنهٔ مذکوره ظرفنده شیقاغو سرکیسنه ایکنجی قومیسر تعیین بیورلمشلر وعواطف جلیلهٔ جهانبانیدن

اسكیشهر دمیر یول موقفی

اوله‌رق نشان ذیشان عثمانینك اوچنجی رتبه‌سنه نائل اولمشلر وایران پوسته‌مقاوله نامه‌سی عقدینی متعاقب ایران دولتی طرفندن برقطعه شیر خورشید نشانی آلمشلردر .

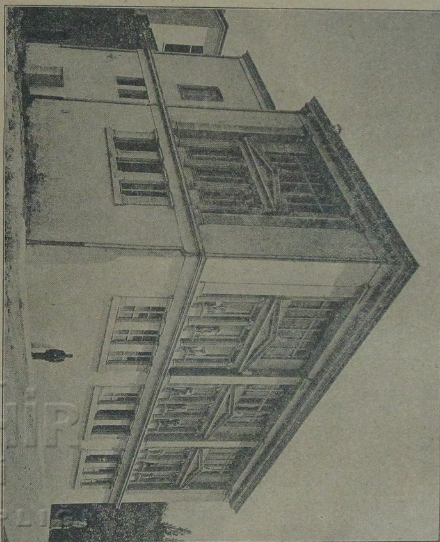

اقره‌نك منظرهٔ عمومیه‌سی

میدووی بله‌زنس

رسممز شیقاغودن میدوی بله‌زنس کوستریورکه میدوه‌ی بله‌زنس مشهر عمومیده‌کی عثمانلی دائره‌سیله چارشوسنی محتویدر . تصویره احالهٔ نظر اولنجه سایهٔ موفقیتوایهٔ جناب ملوکانه‌ده اشبو مشهر جسیمده وجود کتیریلن جامع شریف ، سلطان احمد میدانده‌کی دیکیلی طاشك برنمونه‌سی ، چارشونك دائره‌سی وساره نظر افتخارده منجلی اولور . شیقاغو کبی بریرده برهان ترقیات مخصوصهٔ حضرت پادشاهیدن اوله‌رق انشا اولنوب

صنایع نفیسه مکتبی

رسمنی مشاهده ایلدیککز جامع شریفده ، امریقاده بولنان دینداشلریمز دائما بش وقت نمازنی ادا ایدرك خلیفهٔ روی زمین وپادشاه تقوی کزین افندمز حضرتلرینك ازدیاد عمر واجلال شهریار اکرمیلری دعاسنی باکمال خلوص ادا ایتمشلردرکه هر آن اداسی متحتم ذمت عبودیت اولان بودعای جلیلی بزده بوراده تکرار ایدرز. جامع شریفك حقیقةً دلنشین وظریف اولدیغی اهل زیارتك تسلیم کردهسیدر .

شیقاغو سرکیسنه میشیغان کولی طرفندن مدخل اولان قپو

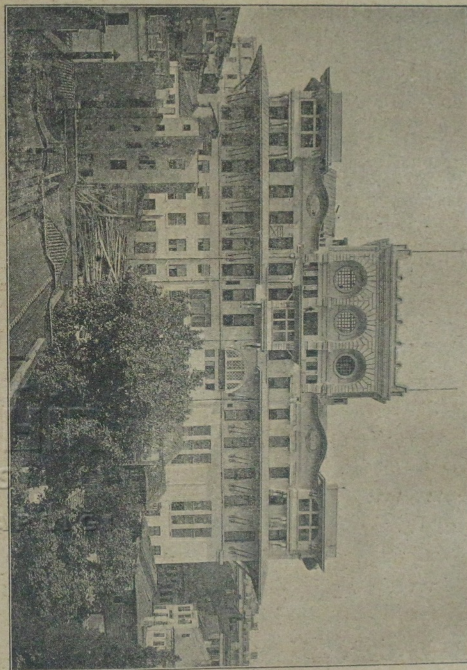
صحائفمز آرهسنده کوردیککز رسم شیقاغو شهرینك پیشگاهنده کائن اولوب مشهر عمومینك اشغال ایلدیکی «ژقسون پارق»ه یعنی ژقسون اورمانه ساحل اولان میشیغان کولی طرفندن سرکی‌یه مدخل خدمتنی کورن طاقدر . اشبو طاق یان یانه درت بارکیر قوشولی زمان عتیقه مخصوص بر عربه شکلنده اولوب عربه‌نك درونده آمریقا کاشفی قریستوف قولومب ایاقده طورمقده‌در . عربه زمان عتیق مظفریت عربه‌لرینه تماماً مشابه اولمق اوزره ایکی تکرلکلیدر . عربه‌یه قوشولی آتلرك آره‌سنده‌کی ایکی آلههٔ ترقی حیوانلری سوق ایدییور .

شیقاغو شهری سرکینك انشاسی قرارلشه‌لی بری یعنی اوچ سنه‌در بالجمله سیاحلرله واوستралیا ، آمریقا ، افریقا واسیا خاقنه اك بیوك زیارتکاه اولمشدر . حالبوکه بوندن برعصر مقدم مکتبده جغرافیا درسی اوقویان شاکردان خریطه اوزرنده شیقاغو نامنده برمحل بیلیوردی ، زیرا شیقاغو شهری یوز سنه اقدم یوق ایدی . واقعا شیقاغو ٧٥ سنه اقدم درونده اهمیتسز کورك تجارتی اجرا اولنور ، اهالیسی امریقا وحشیلریله بر آز اوروپا مهاجرندن مرکب برکوی ایدی . بوندن انجق اللی سنه اقدم قصبه حالنی آلمش و ١٨٣٧ ده اهالیسی ٤١٧٠ نفوسه بالغ اولمشدر . حالبوکه اون سنه صوکره نفوس ١٥٨٦٩ عددینه چیقمش ١٨٦٠ ده ١٠٠١٠٦ ی بولمش و ١٨٦٤ ده ٢٠٠٤١٨ اولمش ایسه‌ده ١٨٧١ سنه‌سنده شهرك ثلثانی دهشتلی برقصرغه ایله تخریب اولنمشدر . حالبوکه دوچار اولدیغی تخریبات ایله برابر اون سنه صوکره نفوسی بشیوز بیکه ودرت سنه اقدم برمیلیون التمش التی بیکه ، الیوم نفوس دائما برمیلیون ٢٠٨ بیك ٦٦٦ عددینه بالغ اولمشدر .

بالایه یازدیغمز ارقام شیقاغو شهرنده‌کی سرعت ترقی‌یی غایت واضح صورتده ارائه واثبات ایدر . علی‌الخصوص هردرلو معلومات تجاریه وسائره‌دن صرف نظرله شیقاغو شهرنده مکتبلر ایچون اللی میلیون دولار (بردولار تقریباً برمجیدیه دیمکدر) صرف اولندیغی ویومیه مکتبلره ١٣٥ بیك طلبه دوام ایتدیکنی سویلرسه‌ك ترقیات عمومیه‌دن معارفك نه‌درجه حصه مند ترقی اولدیغی اکلارسکز . شیقاغوده ٣٤١ مکتب عالی ،

آمریقا کاشفی قریستوف قولومب

درسعادتده عثمانلی بانقه‌سی ورژی اداره‌سی بناسی

اوج دارالفنون و ۷۸۶ مکاتب خصوصیه واردر ، یالکز شیقاغوده ۳٤ غزته ۱۵۰ موقوت نشریات واردر . ۱۸۹۰ سنه‌سنده مطبعه‌لرده سکز میلیون کتاب طبع اولنمشدر . شهرده ۲۵ خسته‌خانه ، ۳٤ دارالعجزه واردرکه سنوی بش میلیون دولاردن زیاده اعانةً

فقرایه صرف اولنور . صورت دائمه‌ده شهرده ایکبیك نفر پولیس واردر . شهرك دائرهٔ بلدیه‌سی سنوی اونبش میلیون دولار برای تنظیف مصرف اختیار ایلر .

شیقاغو سرکیسنده قادین مأمورینی رئیسه‌سی مادام پوتر پالمر

مستخدم بالجمله قادین مأمورینك ناظره‌سی ، مادام پوتر پالمر نامنده بر فاضله‌در كه تصویرلری مشاهده اولنیور . مادام پوتر پالمرك تعلیم و تربیه‌سی حسبیله مکتسب اولدیغی معلومات عمومیه‌یی بر چوق سیاحتلریله تزیید ایتمشدر ، کندیسی امریقا مشاهیر اهل ثروتندن ه . ه . هونوره‌رك قیزی اولوپ « پالمرهاوز » ك صاحبه‌سیدر .

شیقاغونك اسكى حالى

حقی بك

فخری بك

شیقاغو سرگیسی مدیری داویس

شیقاغو سرگیسی مدیرهسی مادام پالمر

احمد ايوب پاشا

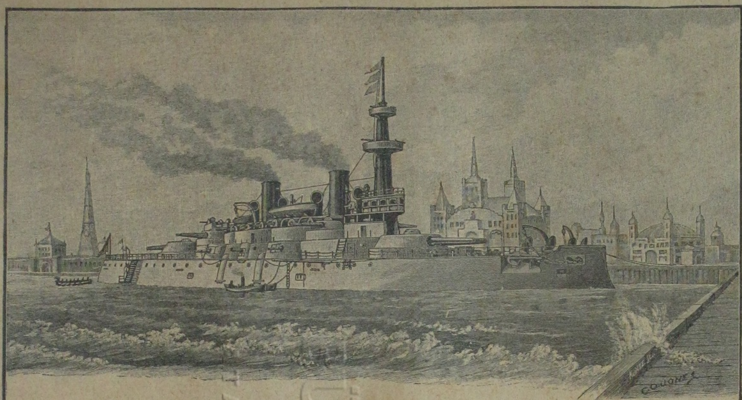
افاخم مشيران سلطنت سنيه‌دن احمد ايوب پاشا
كچن مايسك اون‌بشنجى جمعه ايرتسى كيجه‌سى خسته‌.
لنه‌رك اجرا ايديلان تداوينك هيچ بر ثمره‌سى كوريله‌ميوب بر ساعت صكره قرب رحمته انتقالى
وقوع بولمشدر .

مرحوم مشاراليهك نعشى مغفرت نقشى احتفالات مخصوصه وفائقه ايله قالديريله‌رق
جد امجد شهريارى جنت‌مكان سلطان محمود خان حضرتلرى تربهٔ شريفه‌لرى خطيره‌سنه
نقليله برابر سبق ايدن خدمات بركزيدهٔ عسكريه‌سى جهتيله بر اثر تقدير مخصوص
ملوكانه اولمق اوزره تابوتنك محافظهٔ شان عاليسنه وقف وجود ايتمش اولديغى لواى
جلالت انتماى عثمانى‌يه صارلمش اولديغى حالده كوتورلمسى فرمان بيورلمشدر .

احمد ايوب پاشا مكتب اعداديدن بيك ايكى يوز يتمش سنه‌سنده چيقوب مكتب
فنون حربيهٔ شاهانه‌يه داخل اوله‌رق مكمل بر ضابط اولمق اوزره تحصيل فنون ايدوب
١٢٧٥ سنه‌سنده اركان حرب يوز باشيلغى رتبه‌سيله نشأت ايتمشدر .

مكتبدن خروجندن اعتباراً هرهانكى مأموريته تعيين بيورلمش ايسه جمله‌سنده ابراز
فطانت ورؤيت ايلمش وبولنديغى محاربه‌لرده براركان حرب ضابطنه مقتضى اولان دقت
ومكانتله برابر امثالى حقيقةً نادر كوريلور صورتده بسالت ومتانت كوسترمش اولديغندن
آز وقت ظرفنده بحق مظهر ترقيات سريعه اوله‌رق ١٢٧٧ سنه‌سنده اركان حرب قول
اغاسى ١٢٨٢ سنه‌سنده بيكباشيسى ١٢٨٣ سنه‌سنده قائممقامى ١٢٨٤ سنه‌سنده مير الايى
١٢٨٦ سنه‌سنده اركان حرب ميرلواسى رتبه‌لرينى احراز ايتمشدر .

شقاغوده عثمانلى دائره‌سنى شامل بولنان ميدوه‌ى بله‌زنس

شيقاغو شهرنده كاركير بحريه دائره‌سی كه برسفينۀ حربيه شكلنده وضع ايچنده‌در

شيقاغو سرگيسنه مدخل اولان طاق

برقاچ سنه صكره فريقلق رتبهٔ رفيعه‌سنه ارتقا ايدرك ١٢٩٠ سنه‌سى ربيع الاولنك
يكرمى بشنده رتبهٔ سامیهٔ مشيرى و يدنجى اردوى همايون قوماندانلغى انضماميله يمن
ولايت جليله‌سى واليلكنه مأمور اولمشدر .

برسنه صكره بالاستعفا عودتنده درسعادتجه بعض خدمات مهمه ايفا ايلدكدن صكره
ايكنجى اردوى همايون مشيريتنه مأمور اولوب صربستان وروسيه محاربه‌لرنده دخى
بالفعل قوماندانلقلرده بولنمشدر .

مؤخراً بشنجى اردوى همايون مشيريت جليله‌سنه و ١٢٩٦ سنه‌سنده دخى اوچنجى
اردوى همايون مشيريت جليله‌سى انضماميله مناستر ولايت جليله‌سنه تعيين قلنمشدر .

بش سنه صكره يعنى ١٣٠١ سنه‌سنده يانيه ولايت جليله‌سنه نقل مأموريت ايدوب
برمدت صكره حدود يونانيه عموم قوماندانلغى عهدهٔ رؤيت وبسالتنه توديع بيورلمش
ويونان مسئله‌سنده قومانده‌سنده‌كى اردوى جسيم همايونى الحق هرصورتله حسن اداره‌يه
موفقيتله قيمت ومزيت خارق‌العاده‌سنى برقات دها اثبات ايلمش وبوقوماندانلقده‌كى
خدمات مشكوره‌سنه مكافاةً مرصع امتياز نشان فروغ افشاننه دخى نائل اولمشدر .

١٣٠٦ سنه‌سنده يانيه‌دن مناستر ولايت جليله‌سنه وبرمدت صكره قوصوه ولايت
جليله‌سنه نقل مأموريت ايله واقع اولان استدعاى مخصوصى اوزرينه ١٣٠٧ سنه‌سنده
قوصوه ولايت جليله‌سندن عفو بيوريله‌رق درسعادته عودت اتمش وبرالتفات جليل
جهاندارى اولمق اوزره سلاملق رسم عاليسنه مأمور بيورلمشدر .

١٣٠٩ سنه‌سى شعبانده فخامتلو دولتلو عباس پاشا حضرتلرينك خديويت مصريه‌يه
مأموريتلرنده مشاراليه حضرتلرينك خديويت فرمان عاليسنى ايصاله تعيين بيوريلان
هيئت مخصوصه رياستنه تعيين وبوصيره‌ده ياور اكرم حضرت پادشاهى عنوان معالى
نشانى ايله‌ده تلطيف بيورلمشدر . عودتندن برى درسعادتده بولنه‌رق سلاملق رسم
عاليسنه مأموريتنى ايفا ايله دعاى دوام عمر واجلال حضرت شهنشاهى‌يه دوام ايتمكده
ايدى .

سنى تخميناً آلتمشدر .

مرحوم فوق‌العاده سرعت انتقاله وسلامت فكريه‌يه مالك ايدى ، قوهٔ حافظه‌سى

پك متين اوله‌رق خصوصا برقوماندان ايچون مزيت فوق‌العاده اولمق اوزره بركره
كورديكى موقع، كافهٔ تفصيلاتيله خاطره‌سنه منقوش اولديغى اكلاشيلير ايدى.
مائل سكوت اولمقله معروف اولوب سوز سويلديكى زمان غايت وتيز ومتين سويلردى .
يونان وقعه‌سنده احسان بيوريلان مرصع نشان عالئ امتياز ايله نشان ذيشان
مذكورك التون وكموش مداليه‌لرندن بشقه مرصع عثمانى وبرنجى رتبه‌دن مجيدى نشان
عاليشانلرينى حائز ايدى .

تقويممزده مندرج رسملرى فطوغراف حضرت شهريارى عبدالله برادرلرك برقطعه
فوطوغرافدن اعمال ايتديرلمشدر .

عاكف پاشا

جناب رب مستعان ولى نعمت بيمنتمز ولى نعمت بى‌امتنان پادشاهمز افندمز حضرتلرينه
عمر فراوان احسان بيورسون .

جزائر بحر سفيد واليسى سابق وشوراى دولت رئيسى اسبق عاكف پاشا مبتلى
اولديغى انفلوئنزا واكا تولد ايدن ذات‌الريه خسته‌لقلرندن متأثراً كانون اولك ٢٧ نجى
بازار ايرتسى كونى ساعت طقوز راده‌لرنده شهزاده جامع شريفى جوارنده كائن قوناقلرنده
ارتحال دارالبقا ايدرك عازم جنات عاليات اولمشدر .

مرحوم مشاراليه ارناودلق خاندانندن رجب پاشا سلاله‌سندن اولوب بيك ايكيوز
اوتوز سكز سنه‌سى محرم‌الحرامنك ايكنجى كونى قدمنهادهٔ مهد وجود اولمش والتمش بش
تاريخنده مكتوبئ صدارت قلمنه چراغ بيورلمشدر .

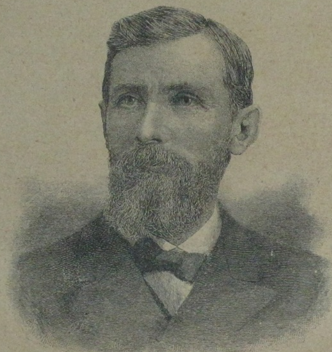
ابتدا خواجكانلق وبرآز صكره‌ده رتبهٔ ثالثه ايله تلطيف واولوقت موجود اولان
مرصع نشانلردن بريله تسرير بيورلمشدر .

مشاراليهك شدت ذكا واستعدادى مظهر تقدير وتحسين اولديغندن رتبهٔ مير ميرانى
ايله اسكوب ايالتى متصرفلغنه تعيين وابراز ايلديكى خدمات فوق‌العاده نزد شاهانه‌ده
نظر مقبوليت ايله كوريلوب رتبه‌سى روم ايلى بكلر بكيلكى پايه‌سنه ترفيع بيورلمشدر .

شيقاغوده اڭ يوكسك بنا

يتمش بش تاريخنده رتبهٔ ساميهٔ وزرات ايله بوسنه ايالت ممتازه‌سی واليلكنه تعيين وبر قاچ كون صكره مأموريتلری سلانيك وقرق بش كون مرورنده يانيه ولايتلری واليلكارينه تحويل بيورلمشدر .

شيقاغو شهری رئيسی سيرهارلوو هيجينبوتم

يانيه ولايتی واليلكی اثناسنده ايكنجی وبك آز زمان صكره تبديلاً برنجی رتبه‌دن مجيدی نشان ذيشانی ايله سينهٔ صداقتی تزيين بيورلمشدر .

يتمش طقوز سنهٔ هجريه‌سی اواخرنده مأموريتی تكرار سلانيك ولايتنه تحويل بيورلمقله يدی سنه مدت ولايت مذكوره‌ده حسن ايفای وظيفه‌يه موفق اولمشدر .

حتی ليبونيدی ولغاريدی نامنده‌كی رؤسای اشقيايی **بالذات** برسرعت خارق‌العاده ايله حياً استيصال ايلديكی وقوعات مشهوره‌دن اولوب بوخدمت شجاعتكارانه‌سنه مكافاةً برنجی رتبه‌دن نشان عالیٔ عثمانی‌يه نائل اولمشدر .

مؤخراً تكرار بوسنه ايالتی واليلكنه تعيين ايدلمشدر .

بعده ملغا پرزرين واليلكنه ومتعاقباً اوچنجی دفعه اوله‌رق سلانيكه وسلانيكدن‌ده كذلك اوچنجی دفعه اوله‌رق بوسنه ايالتنه تعيين بيورلمش ايدی .

طقسان بر تاريخنده ديوان احكام عدليه نظارتنه تعيين بيورلمش واورادن مأموريتی كذلك اوچنجی دفعه اوله‌رق يانيه ولايتنه تحويل ايدلمشدر .

یانیه ولایتی والیلکندن بالاستعفا درسعادته عودت ایلمش و برمدت صکره عهده‌لرینه ادرنه ولایتی والیلکی احسان بیورلمشدر .

ادرنه ولایتندن دخی استعفا ایله طقسان درت سنه‌سنده بغداد وایکی سنه صکره قونیه ولایتلرینه تعیین بیوریلوب قونیه‌ده درت سنه قدر بولندقدن صکره درسعادته جلب بیوریله‌رق ایکی دفعه شورای دولت ریاست جلیله‌سنه نصب بیورلمشیدی .

الک صوک مأموریتی اولان جزائر بحر سفید ولایتی والیلکنه تاریخ تعیینی اوچ یوز بر سنه‌سیدر .

مرحوم مشارالیه بالاده ذکر ایلدیکمز نشان ذیشانلردن ماعدا امتیاز نشان فروغ افشاننک آلتون وکموش مدالیه‌لرینه دخی ١٠ ذی‌الحجه سنه ١٣٠٠ تاریخنده نائل بیورلمشدر .

اوستریا دولت فخیمه‌سنک قرون دوفر نشاننک غران قوردونی دخی حائز وحامل ایدی .

مرحوم مشارالیه عالم ، فاضل ، متدین ، متشرع ، خلوق اولمغله برابر مجلس لطافت انیسندن حقیقةً استفاده اولنور بروجود نادر ایدی . سن صباوتندن حال شیخوختنه قدر تحصیل وتکمیل علوم وفنون ایله اشتغالدن فارغ اولمدیغی کبی تعلیم وتدریسدن دخی فوق‌العاده محظوظ اولور ایدی .

کندیسی لسان مادرزادی ایله عربی وفارسی ورومجه وفرانسزجه‌یی پک کوزل بیلوب حتی تلفظه دخی مقتدر ایدیسه‌ده بونلردن یالکز فرانسزجه ایله رومجه‌یی لزوم ضروریسنده استعمال ایلر ایدی .

کتابت وانشاده دخی بهرهٔ کلیه‌سی هرکسجه معروف اولوب صنعت کتابتی هم طرز جدید وهمده اصول عتیقه اوزره ایفایه مقتدر برکاتب بینظیر ایدی .

⁂

نعش مغفرت نقشلری یوم مذکورده احتفالات لایقه ایله قالدیریله‌رق سلطان محمود تربه‌سنده دفین خاک عطرناک ایدلمشدر .

معلم ناجی

مطبوعات عثمانیه‌یی ، عالم ادبیاتی وقدر شناسان زمانی ارتحالی ایله برحزن عظیم وشدیده دوچار ایتمش اولان شاعر شهیر محرر بی‌نظیر معلم ناجی فضلیله ، کمالیله عرفانیله معلومات ومکتسباتیله علو اخلاقیله تحیز ایتمش وعثمانلی عالم شعرینه بربشقه طرز نوین ویرمش دهاة ادبای عثمانیه‌دن ایدی ، حقنده نه یازلسه معلومی تکرار قبیلندن اولور ، بناءً علیه جبههٔ ذکا افشانیله انسانی حیران ایدن تصویرینی پیشگاه ارباب مطالعه‌یه وضع ایتمک ومرحومک برخیلی زمان قسم ادبیسی ریاستنی ایفا ایدرک سلاست بیان وجلادت افکارینه برنجی جولانگاه اتخاذ ایلدیکی « ترجمان حقیقت » رفیقمزک ناجی حقنده یازدیغی مقاله‌یی بروجه آتی عیناً نقل ایلمکله اکتفا ایلیورز .

جناب رب لایزال ولی نعمت بی منت اعظممز پادشاهمز افندمز حضرتلرینی کمال صحت وعافیت ایله الی‌الابد اریکه نشین اجلال بیورسون :

تاریخ نویس سلاطین آل عثمان شاعر اشهر عثمانیان معلم ناجی افندی دوچار اولدیغی خسته‌لق سببیله ایکی اوچ کون قدر اسیرفراش اوله‌رق مارتک ٢٩ نجی کونی اقشام اوزری حلول اجل موعودیله ارتحال دار بقا وروح پرفتوحی عالم علیینه ارتقا ایلمشدر .

کندیسنک وفاتی مسموع عالیٔ حضرت پادشاهی بیورلدقده نزد مکارم‌وفد جناب ملوکانه‌لرنده باعث تأثرات عظیمه اوله‌رق سلاطین آل عثمان حضراتنک تاریخ نویسلک خدمت مفتخره‌سنی حائز اولمسی حسبیله سلطنت سنیه‌یه سبق ایدن خدمات مبروره‌سنه مبنی نعش مغفرت نقشنک انزواگاه سکون رجال اولان فردوس آشیان سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینک تربهٔ شریفه‌سی خطیره‌سنه دفنی ومصارف تجهیزیه وتکفینیه‌سنک خزینهٔ خاصهٔ شاهانه‌لرندن تسویه‌سی خصوصنه ارادهٔ سنیهٔ جناب ملوکانه شرفصدور بیورلمش اولدیغی کبی دودیدهٔ تأثری سرشک ماتم ایله مملو اولان مرحومک قائن پدری عطوفتلو احمد مدحت افندی حضرتلریله عائله‌سنه اعزام بیوریلان یاوران حضرت شهر-یاریلری واسطه‌سیله جمله‌سنک خاطر منکسرلرینه رشحه پاش تسلیتله تخفیف کدر ایتلری خصوصنه دخی لطف وعنایت شاهانه‌لری رایگان بیورلمشدر .

احمد ايوب پاشا

نعش مغفرت نقشی نيسانك برنجی كونی ساعت التی رادهلرنده مشايخ
كرام ايله ددكان وخدمهٔ خاصهٔ شاهانه ايله بر بلوك عساكر پادشاهی وپوليس وبلديه
قوميسر وچاوشلری وژاندرمه افرادی وبلديه مأموری ومرحومك اقربا وخويشانيله

عاكف پاشا

احبا واوداسی ومطبوعات عثمانيه هيئتی ودها برنيجه ذوات حاضر اولدقلری واوكده طرق
عليه منسوبينی وذاكران تهليل وتكبير خوان اولمقده بولندقلری حالده احتفالات لازمه
ايله فاتح جوارندهكی خانهسندن قالديريلهرق فاتح سراجخانه وشهزاده باشی ، ديركار
ارهسی ، وزنهجيلر ، بايزيد ، ديوان يولی طريقيله اياصوفيه جامع شريفی حوليسنه كتيرلمش
ووقت عصری متعاقب اوراده نمازی ادا اولنهرق ينه برجم غفير ايله محاط اولديغی حالده
عين صورت احتفالكارانهده فردوس آشيان سلطان محمود خان حضرتلرينك تربهٔ شريفهسی
خطيرهسنده تهيئه ايديلان محل مخصوصده توديع خاك مغفرت قلنمشدر .

امر تدفين بعد الاجرا فقرا وضعفايه بذل صدقات وفيره اولنهرق مرحومك روحی
ايچون جلب دعوات ايدلمشدر .

معلوم اولدیغی اوزره معلم ناجی افندی زمانمزده یتیشان وامثالی معدود اولان ارباب کمالدن ومدار مفخرتمز بولنان شعرای بدیع البیانك باشلیجه‌لرندن بری ایدی .

عربی وفارسی کبی ایکی لسانه بحق انتسابی وتتبع وتحری ٔ معالی‌یه اولان فرط میلانی جهتله شرقده ظهور ایدن مشاهیر علمادن برچوغنك کتبخانهٔ ارباب عرفانه یادکار ایتمش اولدقاری آثارنی مطالعه‌یه موفق اولمش ایدی . میلیونده برکشی‌یه نصیب اولمیان بر حافظهٔ متینه‌یه مالك بولندیغندن برکره نکاه دقتنه مصادف اولان شیلر همان عیناً دینیله‌جك قدر خاطره‌سنه منقوش اولوردی . بوجهتله منظوری اولان آثار مذکوره کاملاً مضبوطی بوله‌رق شخصنه بر کتبخانهٔ ذی حیات اطلاقی احرا ایدی .

فنون وعلوم وادبیات شرقیه‌ده‌کی معلومات حاضره‌سنه وبومعلوماتی توفیر ایچون کیجه‌لی کوندوزلی صرف ایلدیکی مساعی ٔ وفیره‌یه نظراً — اکر عمری وفا ایتمش اولسه ایدی — مستقبلاً الك بیوك علمامزدن اوله‌جغنه وصیت وشهرتی اقطار شرقیه‌یی استیلا ایده‌جکنه شبهه یوق ایدی .

مستغنی ٔ عرض وایضاح اولدیغی اوزره کندیسنك باشلیجه مزیت وباعث معروفیتی شاعرلك ایدی . عالم مطبوعاتمزه « معلم ناجی » نامیله شرف ویرمکه باشلادیغی زماندن بر آز صکره کرك « ترجمان حقیقت » وکرك سائر غزته‌لر ورسائل موقوته ایله وقوع بولان نشریاتی و « آتشباره » ، « شراره » ، « فروزان » ناملریله انشاد ایلدیکی بدایع اشعار کزیده‌سی نه عالی نظر برشاعر اولدیغنه پارلاق دلیللردر .

بونلردن مثال ایرادیله تأیید مدعایه قالقشمغی زوائدله اشتغال عد ایدرز . چونکه اومحاسن فکریه کوچك بیوك جمله‌مزك منقوش حافظهٔ احترامیدر .

ناجینك الك کوزل اثرلرندن بری‌ده « ابن الغازان » درکه مشاهیر غزات عربدن اولان اویله برمبارك ذاتك افعالنی تصویر ایتمسی کندیسنك دولتی ، وطنی سور بر صاحب حمیت اولدیغنی اثبات ایلمشدر .

حقیقت ! « ابن الغازان » نه کوزل بر اثردر . کتبخانهٔ ادبیاتمز ایچنده اویله بر اثر احسنك امثالی بولنمامسی مؤلف مرحومك نامنه نه قدر بیوك شرف ایسه ادبیات عثمانیه ایچون اومرتبه باعث اسفدر .

« مجموعهٔ معلم » ، « محمد مظفر » ، « استطلاعات ادبیه » ، « افاق » کبی ادبیاتدن

باحث اولان آثاری دخی شبان ایچون هرزمان لوح تعلیم اولمق اوزره ساحهٔ انتشاره زینتر سادر .

مرحوم فطانت ودرایت فوق العاده ایله متصف اولدیغندن علوم وادبیات غربیه‌یه دخی وقوف لزومنی حس ایدرك پك آز زمان ظرفنده فرانسزجه‌یی تحصیل ایلمش وبر خیلی فرانسز شعرای مشهوره‌سنك اثارنی ، لطافت ونزاهت اصلیه‌لرنی غائب ایتمامك شرطیله ، نظماً ترجمه‌یه موفق اولدیغی کبی او وادیده دخی مطابع بدایع اولان حسن طبعنك محصولی اولمق اوزره پك دلنشین ولطیف شعرلر انشاد ایلمشدر .

ناجی شعرده کندینه مخصوص برطرز بیانه مالك اولدیغی وعالم ادبیاتمزده بر موقع مخصوصه نائل اولدیغی کبی طرز انشا وانشادمزك دخی برخیلی تبدلنه سبب اولمشدر .

خامهٔ فضیلتنك سایهٔ همت وتشویقده کندینك اچدیغی شهراه سلاست وسلامته سلوك ایدن برخیلی کنجلرمز بوکون معانی شناسان زمانجه قرین تقدیر اوله‌جق منظوم ومنثور نیجه اثرلر یازمغه موفق اولمشلردر .

برملته مثلی پك نادر کلان بوشاعرك مزیات ادبیه‌سندن بشقه فن حدیث ایله فقه ، کلام ، اصول کبی علومده‌کی مکتسبات ومهارت مخصوصه‌سی‌ده آیریجه تذکاره شایاندر .

توصیف ایچون جامع اولدیغی فضائل ومزیاتنك بر نبذه‌سنی بیله یازمغه مقتدر اوله‌مدیغمز بوشاعر عدم رسیده اخلاقاً دخی فوق العاده عد اولنه‌جق ذواتدن ایدی .

علو جنابی ، سماحتی ، وفاسی ، ناموسی ، خیرخواهلغی ، صداقتی ، سلامت قلبیه‌سی مشهوردر .

هله دائما متبسم وبشوش سیماسیله برابر لطیفه کولغه اولان میلی ، خفیف روحلغی ، ظرافتی کندیسیله حقوق ومعارفه‌سی بولنانلر نزدنده الی الابد مدار یاد اوله‌جغنه شبهه یوقدر .

اشته ناجی بوکبی اوصاف حسنه صاحبی بر انسان کامل اولدیغنه مبنیدرکه دائما ارباب معرفته التفات ایله کندیلرنی مظهر مکافات اعلی الدرجات ایدن پادشاه قدردان وشهریار محاسن اقتران افندمز حضرتلرینك حمایت وعاطفت جهانگیرت جناب خسروانه‌لریله مسعود اولمق شرفنه وتاریخ نویس آل عثمان عنوانیله مجدداً تأسیس بیوریلان بر مأموریت مهمهٔ مخصوصه‌یه تعیین بیورلمق بختیارلغنه نائل اولمشدر .

ینه او سببه مبنیدرکه بوکون غیبوبت ابدیه‌سیله عالم علم وادبمزی بر رنك سیاه ماتم

معلم ناجى

بورومش وداتش قلم نه ديمك اولديغى بيلنلرك عيون انسانيتى قانلى ياشلرله طولمشدر .

بوتأثراتك تعديلى پك مشكلدر .

دريای رحمت الهيه يه قاريشان مرحوم دور كمالات جناب خلافتپناهيدن بالتفيض حصه ياب تعالى اولان ارباب اقتداردن بولنديغندن امثالنك بنه اودور فياض عال العالده ياورى توفيقات الهيه ايله مشاهده اولنه جغى مأمول اولمسنه نظراً انجق بوامید تعدیل تأثراته مدار اوله بيلير .

نابى زاده ناظم

مرحوم قرق ايله قرق قرق بش ارهسنده يرشنده ايدى .

نابى زاده ناظم

كنج ، كوزل برضابط انظار دقتنده كى لمعهٔ ذكايى بكا عطف ايدرك :

— تقديم ايدرم .

سوزيله باب عالى جادهسنده واقع استانبول كتابخانهسنده بر آقشام بكا بر كتاب ويردى كه سترهسنك ياقهسنده بولنان اشارت مخصوصه ايله اركان حرب طلبهسندن بولنديغى

اكلانسيلان بو كنج ضابطك آثار قلميه‌سيله كسب اشتهاره باشلامش نابی زاده ناظم بك اولديغنی بركون اولسی اوكرنمشيدم . ويرديكی كتاب « هوس ايتدم » عنوانلی بر مجموعهٔ اشعار ايدی .

اشته ناظمله حقوقم « هوس ايتدم » ك زمان تقديمی اولان طقوز سنه اولندن باشليور . اوندن صكره حقوق ، قرداشلق درجه‌سنه كلمش ايدی . قرداشلغه بيوك بر حس تقديرده انضمام ايليور ايدی ، زيرا ناظمك حيران اقتدارى ايدم . ناظمك اوزون مدت امتداد ايدن خسته‌لغی و برقاچ آی اول « معارف » رساله‌سنك عاجلانه برصورتده اعطا ايتديكی خبر وفات محبتمك شدتی سوقيله بنی اوقدر متأثر ايليوردی كه تصوير ايده‌مم . زواللی ارقداشم حيدر پاشا خسته‌خانه‌سنده اسير فراش اوله‌رق حياتندن بی امید بر صورتده ياتاركن تحقيق وتدقيقه احتياج كورمكسزين خبر وفاتی همان صحيفهٔ حوادثه كچيرمشلر ، ناظمی سونلری غريق اسف ايلدكدن صوكره بيچاره خسته‌يه فراش المنده كندی خبر وفاتی اوقوتمق كبی بر بيوك سوء تأثيری اجرا ايتمشلر ايدی . ديورلركه ناظم رساله‌نك كندی حقنده يازديغی فقرهٔ مخصوصه‌يی اوقوديغی زمان جبههٔ ذكا وحزن آورنده بر تبسم مخصوص ارائه ايدرك :

— يالان دكل ؛ يالكز بر آز عجله ايتمش !

سوزلرينی صرف ايلمشدر .

واقعا ناظمك ديديكی ده مبدل حقيقت اولدی ؛ ايكی آی اول عاجلانه بر صورتده ويريلن خبر اسف انكيزی تموزك ٢٤ نجی جمعه ايرتسی كونی ظهور ايتدی ؛ زواللی ناظم آيلردر امتداد ايدن خسته‌لغنه ، حيات فلاكت انكيزينه خاتمه چكه‌رك كنديني سونلری بيوك بر حزنه دوچار ايدوب عالم ابديته نقل مكان ايلدی . همان جناب حق غريق لجهٔ رحمت ايليه !

ناظمك خسته‌لغی ورم عظمی ايدی كه برقاچ سنه‌در كندنده موجود ايدی ، فقط بر بچوق سنه‌در شدتله حكمنی سوريور ايدی ، غريبدركه بو بر بچوق سنه ظرفنده زواللی كنجك خبر وفاتی اوچ بش دفعه شيوع بولدی . بناءً عليه مرحومك خبر وفاتی المقله برقاچ دفعه فرط تأثره دوچار اولديغمز ايچون صوك و صحيح معلوماتی الديغم زمان ايناتمه‌مق استدم . فقط ناظمك بولنديغی حيدر پاشا خسته‌خانه‌سی اطباسندن دوقتور حلمی قدری

بكك بكا بر بچوق آی اول سويلديكی بر سوز صوك قناعتی كتيردی . دوقتور ديمش ايدی كه :

— خسته‌مز فنا حالده‌در : عمليات اجراسنه محتمل اولسه كميكلرنده‌كی اورام تميزله‌جك ، فقط قلبی وجودی غايت ضعيفدر ، عملياته تحمل ايده‌مز . زواللی بلكه دها برقاچ آيلر چكر !

***

باب عالی جاده‌سنده‌كی استانبول كتابخانه‌سنده ناظم بكا هوس ايتدمی ويرديكی زمان بن صنعت نشرياته سلوك ايتمه‌مش بر هوسكار مطالعه ايدم . بنی صيق صيق كتابجی دكاننده كورديكی ايچون ناظم عالم مطبوعاته چيقارديغی ايلك اثرينی هديةً اوعالمك بر هوسكار مطالعه‌سنه ويرمكی آرزو ايتمش . بو آرزو ايله آره‌مزده ايلك عقدهٔ مودتی تشكيل ايتمش ايدی . بر ايكی دفعه ناظمه شو مقدمهٔ رابطه‌يی خاطرلتدم . بكا :

— هوس ايتدم بنم دكلدر .

ديدی ؛ زيرا ناظم ايلك نشرياتندن صكره هوسكاری اولديغی شعر ونظم مسلكنك هله « هوس ايتدم » ده كوريلان طرزك كلياً عليهنده بر مسلك اختيار ايتمش ايدی ؛ ناظم « هوس ايتدم » ده منتسبين شعرك اكثريسی كبی مقصدی معنادن زياده وزنه عطف ايدرك ، اساس نظم اولمق اوزره ده عشق وسودايی ؛ مَی يی ، ساقی يی ، پير مغانی قبول ايتمش ايدی ، فقط كنديني شاعر مستحق ايدن سانحات منظومه‌سی صوكره‌كی آثاريدر .

ناظمك اقتدار ادبيسی برنجی درجه‌ده تنقيد اديبانه‌سيله تجلی ايلر ؛ اوندن صوكره « قونت » و « نوئل » ديديان اوفاق حكايه‌لری نظر دقته مصادف اولور . اوچنجی درجه‌ده آثار فنيه‌سی كلير . زيرا ناظم جداً متفنن بر عسكر و حقيله اركان حرب ايدی . آثار فنيه‌سنی اوچنجی درجه‌ده ذكر ايديشمز آثار ادبيه‌سنك بر مكمليت خلقيه وطبيعيه‌يی حائز بولنمسندندر . ناظمك معلومات فنيه‌سنه بر دليل بولمق استرسه‌كز « قطره » عنوانيله بر جزؤنی نشر ايتديكی كليات لغات فنيه‌سنه باقكز . بو اثرك نشرينی درعهده ايدن طابع ، آثار كمالات كوسترمه‌مش ، ناظمك عمری ده وفا ايتمش اولسه ايدی بو كون المزده ارباب اختصاص طرفندن يازلمش مكمل بر لغات فنيه وادبيه بولنور ايدی . « قطره » نك نشرندن دولايی ناظمك ترجمان حقيقت غزته‌سنده‌كی « راوی » امضالی مقالاتی ده جداً

شایان دقتدر . عطوفتلو احمد مدحت افندی حضرتلریله ناظمك ترجمان حقیقتده اوزمان متقابلاً نشر ایلدكلری مقاله‌لری اوقورسه‌كز ناظمك نصل اهل وقوف ومعلوماتدن برمكمل محرر اولدیغنی تسلیم ایدرسكز .

ناظمك اك بیوك برهان اقتداری ثروت فنونك برنجی نسخه‌سندن اعتباراً تفرقه ایدیلوب صوكره ایریجه كتاب شكلنده باصیلان « سیئهٔ تسامح » نده تظاهر ایدر . ناظمك برنجی درجه‌ده‌كی اقتداری تنقید ادبیدر دیمش ایدك‌یا، اشته سیئهٔ تسامحی دقتله اوقوملی‌ده محررك وسعت تصورینی ، جلادت افكار وسلامت طبعنی كورملیدر . ناظمك غیرمطبوع اوله‌رق تنقیده عائد برأثری دها واردركه منظومدر ؛ شعرای سالفه وحاضره‌نك جمله‌سنه كندی مسلك وطرزلرنده بر مسئلهٔ ادبیه حقنده شعر سویلتوب نهایت برده عمومی تحلیل ایلمشدر ؛ اشته محررك اصل اقتداری بوراده تظاهر ایلر . كوریلوركه ناظم جداً ارباب شعر ونظمی تدقیق ایتمش ، مسلكلرینی تعیین ایلمشده صوكره بویله برأثر یازمغه موفق اولمشدر . ناظمك سائر متروكات قلمیه‌سیله برابر بوده دردست احضار وطبعدر .

ناظم رحمتنده كوردیكی اوزره شخصاً واسع برجبههٔ ذكایه مالك ، پارلاق كوزلی ، نحیف وجودلی ، اوزونجه بویلی بر كنج ایدی . كندیسنه یاقیشقلی دینه‌مز ایدی . فقط یكنظرده انسانی مجلوب تماشاسی ایدردی . حیاتی سعی وغیرت ایله باشلایوب دوام ایتمش واوزون سورن برخسته‌لك ایله نهایت بولمشدر . اك مسعود زمانی ایكی سنه اول وقوع بولان ازدواجندن صوكره‌در ، نه‌فائده‌كه زواللی كنج سعادت حیاتی بوازدواج سایه‌سنده تأمین ایلدكله برابر دوچار اولدیغی مرضی توخیم ایتمش وعمرینه خسته‌خانه یتاغنده خاتمه چكمشدر .

∴

مرحوم موصی الیهك تاریخ تولدی پك معلوم دكلسه‌ده ۱۲۷۸ : ۱۲۸۰ سنه‌سنده اولمق محتملدر .

حین صباوتنده طوپخانه‌ده كائن دفتردار محله مكتبنه ومؤخراً صالی بازارنده فیضیه رشدیه‌سنه دوام ایدرك ۹۲ سنه‌سنده مكاتب رشدیهٔ عسكریه‌نك حین كشادنده فندقلیده تأسیس اولنوب مؤخراً بشكطاشه نقل ایدن بشكطاش رشدیهٔ عسكریه‌سی برنجی سنه‌سی

سید پاشا

قسم اولنه قید وقبول اولنمش واوچ سنه بعد التحصیل باشهادتنامه نشأت ایتمش و ۹۴ سنهٔ رومیه‌سنده مهندسخانهٔ بریٔ همایون اعدادی برنجی سنه‌سنه ، ۶۷ ده حربیه‌سنه داخل اولمش و ۳۰۰ ده طوپجی ملازم ثانی نصب بیوریله‌رق اركان حربیه صنفنه بالتفریق مكتب حربیهٔ شاهانه‌یه نقل ایدلمش ومكتب مزبورده اركان حربیه صنفی قسم فنیسنده اكمال تحصیل ایلیه‌رك ۳۰۳ سنهٔ مالیه‌سنده اركان حربیه یوزباشیلغیله نشأت ایتمشدر . بعده اولا جبر اعلا واستحكامات خفیه ودها صكره طوپوغرافیا خواجه‌لكیله ایفای وظیفه ایتمش و ۳۰۵ سنه‌سنده قول اغالغه ترفیع و ۳۰۶ ده دائرهٔ اركان حربیه‌یه نقل وبرای استكشاف سوریه‌یه عزیمت وعودت ایتمشدر . مرحوم دردنجی رتبه‌دن مجیدی نشانی حامل ایدی .

سيد پاشا

جناب حق عمر وشوكت شاهانه‌يي مزداد بيورسون .

كانون ثانينك ٢٣ نجي بازار كيجه‌سي ساعت درت راده‌لرنده زيركده چينيلي حمام جوارنده كائن قوناقلرنده تكميل انفاس معدودهٔ حيات ايله ارتحال دار بقا ايلمشدر .

مرحومك نعش مغفرت نقشي فرداسي كون طرق عليه درويشان وددكاني تهليل خوان اولدقلري حالده استيجار اولنان خليج واپوريله ابي ايوب الانصاري رضي‌اه عنه الباري حضرتلرينك جامع شريفلرينه ايصال ايدلمش وجنازه نمازي بعدالادا اورادن سودليجه‌يه نقل ايدلمشدر . سودليجه‌ده كائن درگاه شريفده تهيئه ايديلان مقبرهٔ مخصوصه‌سنده وديعهٔ خاك غفران اولنمشدر .

مشاراليه مرصع عثماني وبرنجي رتبه‌دن مجيدي وامتياز نشان فروغ افشاننك آلتون وگموش مداليه‌لريله صنايع نفيسه مداليه‌سني حامل وحائز ايدي . طوپخانه‌يه خدمتلري پك قديم اولوب برخيلي سنه‌لرده مشير وكالتي ايفا ايتمش وبلچيقاده تحصيل ايلمشلردر .

مرحوم حسن صبري پاشا

حسن صبري پاشا كليبولي اشرافندن سليمان افنديك مخدومي اولوب بيك ايكي يوز قرق برسنهٔ هجريه‌سنده كليبولي سنجاغنه ملحق اورشه قضاسنده تولد ايتمشدي .

١٢٥١ سنهٔ هجريه‌سنده مكتب بحريهٔ شاهانه‌يه وصنف اوللك رتبه‌سيله دونماي همايونه داخل اولوب بعده ايكي سنه براي تحصيل لوندره‌ده مكتبده تحصيل ايتدكدن صكره امريقا قطعه‌سنك شمال وجنوب، وشرق وغرب جهتلريني كاملاً سياحت ايلمشدر . في ٧ تموز سنه ٦٩ تاريخنده محل مذكوردن گلدكدنصكره يوز باشي رتبه‌سي توجيه اولنمش ، بيك ايكيوز يتمش سنه‌سنده روسيه‌نك سيواستپول وكوزلوه محاربانده بولنه‌رق ختام محاربه‌ده قريم مداليه‌سيله تلطيف بيوريله‌رق آتش محمد پاشا ايله اسقور اوچ انبارلي سفينه‌سي انشا ايتديرلمك اوزره امريقايه گيتمش في ١ شباط سنه ٧٢ قول اغالق رتبه‌سي

توجيهيله في ٢١ نيسان سنه ١٥ تاريخنده لوندره‌ده ماكنه‌سي وضع اولنمقده اولان شاديه قاليون همايونيله دردست انشا واعمال بولنان واپور همايونلرك وسفائن اتمام واكمال اعمالات وتنظيماتيله درسعادته جلبلري ضمننده محل مذكوره عزيمت وختام انشاآتده بونلر ميانده بولنان سدالبحر قروت همايوني سواريلكنه تعيين اولنمشدر . بعده برسنه قدر سوريه مدللو جزيره‌سنده آلتي اي مدتله سير وسفر ايتدكدنصكره بيكباشي رتبه‌سيله آتنه سفارت سنيه‌سي معيتنده بولنمق اوزره پيره ليمانه بعده قائممقاملق رتبه‌سيله ارطغرل فرقتين همايون سواريلكنه وبعده قوصود قاليون همايوني سواريلكنه تعيين اولنمشدر . في ١٢ شباط سنه ٨١ تاريخنده دخي ميرالايلق رتبهٔ رفيعه‌سني احراز ايده‌رك لوندره‌ده اعمال وانشاآتي ختام بولان زرهلي محموديه فرقتين همايوننك درسعادته گتورلمسيچون محل مذكوره گيتمش ومؤخراً كريد جزيره‌سي سواحلنده بولنمش دها صوكره اوچ انبارلي سواريلكني، بحر سفيد قودورلغي ميرلوالق رتبهٔ رفيعه‌سني، درسعادت ليمان رياستي بحريه مجلسي اعضالغي ليمان قوماندانلغي وفي ٢١ ربيع الآخر سنه ٩٣ بحر سفيد قوماندانلغي وتكرار اعمالات رياستي احراز ايلدكدن صوكره فريقلك رتبهٔ رفيعه‌سيله تلطيف بيورلمش في ٧ كانون ثاني سنه ٣٠١ تاريخنده شوراي بحريه رياستنه نصب ايدلمش وبالاخره ياوران فخرئ حضرت شهرياري سلكنه ادخال بيورلمش ايدي .

مرحوم مشاراليه مرصع عثماني ، برنجي مجيدي ، آلتون وگموش امتياز نشان ذيشانلريله كريد مداليه‌سني حائز ايدي .

حبيب افندي

معارف نظارت جليله‌سي انجمن تفتيش ومعاينه اعضاسندن حبيب افندي مبتلا اولديغي الام اعصابك اشتدادي اوزرينه براي تداوي بوسنه بهارده بروسه‌يه گيتمش واوراده ختم انفاس معدوده ايلمشدي .

حبيب افندي اصلاً ايرانلي اولوب اوتوز سنه اقدم درسعادته گلمش ويكرمي بش سنه‌دنبرو خدمت دولت عثمانيه‌ده مستخدم بولنمشدر . كرك ايرانده وكرك درسعادتده

حسن صبری پاشا

حبیب افندی

بوذات عالیقدرك عرفان ومعلوماتی تقدیر ایدیلور . بتون علما وفضلای ایرانیه‌نك آثاری منظوری ویامقبوضی بولندیغی ولسان فارسیده مسائل مشکله‌یی سهولتله حل ایده‌بیلمك درجه‌سنده بهره صاحبی اولدیغی ایچون ویردیکی معلومات دائم مدار استشهاد عد اولنوردی .

قدر وعرفانی تقدیراً نوسال ثروت فنون‌ده تصویرینك نشرینی وترجمهٔ حالی ودرجهٔ عرفانی حقنده برایکی کلمه درجنی بر وظیفه عد ایتدك .

حبیب افندینك فضل وکمالی اوروپاجه‌ده مسلم اولوب فرانسه‌ده ادبیات انجمن دانشی فخری اعضالغنه ومخابرلکنه قبول اولنمش ایدی . مرحوم اون ایکی سنه قدر مکتب سلطانی فارسی وعربی ودار الشفقه‌نك‌ده فارسی وفرانسزجه معلمکارنده بولنمش واولاد وطنك استفاده‌سنه — جداً استفاده اولنور تقریری ایله — خدمت ایلمشدر .

اخلافنه یادکار براقدیغی آثار قلمیه‌یه کلنجه حبیب افندینك دستور سخن ، دبستان فارسی ، مهدمکریز نامنده بر طاقم اثرلری بولندیغی کبی منظوم فارسی برده مولدنبوی رساله‌سی واردر .

خط وخطاطان ، رهنمای فارسی ، دستورچه اسمیله برقاچ پارچه ترکجه اثر یازمش و (تاریخ آل عثمان) نظم ایتمشدر .

دوقتور شارقو

مارەشال ماقاهون

غیر مطبوع ترکجه وفارسی بر مجموعهٔ اشعاریله ذیل بلاغتك فارسی ترجمه‌سی متروکات قلمیه‌سندندر .

مارەشال ماقاهون

مارەشال ماقاهون فرانسه‌نك افتخارینه وعموم آوروپا دولتلرینك اعتبارینه مظهر اولمش برذات ایدی .

مارەشال ماقاهون فرانسه‌نك دور اخیرده اجراسنه مجبور اولدیغی محارباتك همان کافه‌سنده حاضر بولنمش وهربرنده شان عسکریسنی محافظه ایدرك مزیتنی اثبات ایلمشدر . بو ذاتك مهارت عسکریه‌سی تفصیله کیرشمك ومحاربانده ابراز ایلدیکی اقتداری سویلمك صحیفه‌لر اشغالنه وابسته‌در .

ماقاهون مهارت عسکریه‌سنه اقتدار سیاسیسنی‌ده مزج ایتمش وجداً هرایکی جهتله منسوب اولدیغی مملکته خدمتلر کوسترمش بربیوك ذات ایدی .

ماقاهون فرانسه ریاست حکومتنده برمدت بولنه‌رق بوزمانده عفت واستقامتیله

تمیز ایلمش ایدی . فقط بوذاتك مسلك سیاسیسی اقتدار عسکریسنی بر آن بیله اونوتدیره‌جق درجه‌ده دکلدر . ماقماهونك الك زیاده شهرتی واعتباری عسکرلکده ایدی .

ماقماهونك وفاتی عموم اوروپا عسکرلك عالمنده حزن وتأسفله تلقی اولنمش وجنازه‌سی لازم کلن احتراماتله قالدیرلمشدر . وفاتی عالم فنی دلخون ایتمشدر .

مارەشال وفاتنده ٨٦ یاشنده ایدی .

دوقتور شارقو

فرانسه‌نك برنجی درجه‌ده یتشدیردیکی اطبادن اولان بوذات ١٨٢٥ سنه‌سنده تولد ایتمشدر .

شارقونك الك زیاده حصر تتبع ایتدیکی شی امراض عصبیه اولدیغی جهتله طبابتك بوقسمنه اولان خدمتی پك بیوکدر . شارقو بر چوق امراض عصبیه‌نك اصول تشخیص وتداویسنی بولمش اولدیغندن عالم انسانیت مشار الیهك متشکر همتیدر . شارقونك آثار موجوده‌سی شمدی تکرار طبع اولنمق اوزره اولوب سکز جلدی انتشار ایتمشدر .

مشار الیه فرانسه طب اقادمیسنك اعضاسی ومکتب طبیه‌نك بر چوق درسلرنده معلم اولدیغی کبی ممالك اجنبیه دارالفنونلرینك فخری اعضاسی ایدی .

موسیقی شناس شهیر

شارل غونو

فرانسه‌نك الك مشهور موسیقی شناسلرندن اولان شارل غونو بوسنه تشرین اول ایچنده عالم فانی‌یه وداع ایتدی . غونونك نامی یالکز فرانسزلر طرفندن اعتبارله یاد اولنمقده وبودهای موسیقی‌نك محصول عرفانی یالکز فرانسه‌ده سمع تقدیر ایله دیکلمکده

دکل ایدی . بلکه موسیقی شناس ، فرانسه‌دن زیاده آلمانیاده ، انکلتره‌ده ، ایتالیاده حاصلی بتون عالم تمدنده عرفانته تقدیرخوان اولانلر بولمش ، حقنده جلب ستایشه موفق اولمش حاصلی قولای قولای صنایع نفیسه مراقلیلرینك خاطره‌سندن سیلنمیه‌جك بر نامایله پك اوزون سنه‌لر پایدار اوله‌جق آثار براقمشدر .

بعض ارباب دها همان مسقط رأسلری اولان بلده‌دن طیشاری چیقمدقلری حالده ناملری آفاقکیر عالم اولور . ثمرهٔ همتلری محصول ذکالری بتون دنیایی طولاشیر . (غونو) ده بونادر انسانلردندر ، مملکتمزده احتمال غونو اسمنی ایشیتمیانلر پك چوقدر . فقط استانبولمزده (فائوست) اوپراسنك بر پارچه‌سنی اولسون ایشیتمیان قولاق همان یوقدر . (فائوست)ك بعض هوالری بزم ایچون الك سویملی موسیقی پارچه‌لری صره‌سنده‌در . یالکز استانبوله دکل (فائوست) اوپراسنك شهرتی بتون دنیایه یایلمشدر . اشته غیاب ابدیسنه متأسف اولدیغمز غونو فائوستك مربی‌در .

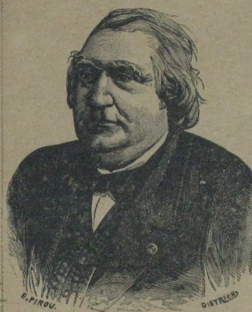
غونونك اشهر آثاری فائوست اولمقله برابر اقتدار موسیقی شناسانه‌سی یالکز بو اثرینه انحصار ایتمامشدر . (رومه‌ئو وژولیه‌ت) کبی (میره‌بل) (فیله‌مون وبوسیس) کبی بر طاقم آثار معتبره‌سنده‌ده بوذاتك عرفانی رونمادر . تکمیل آثارنده غونونك مهارتی وذکاسنی کوسترن زماننه قدر صنعت نفیسهٔ موسیقیده کورلمیان یکی بر شیوه‌یی یکی بر آهنکی دقت وفراستیله اورته‌یه قویه‌بیلمك خاصه‌سیدر . غونو بر رسامك اوغلی ایدی . پدری (قارل ورنه) کبی مشهور بر رسامه ارقداشلق ایتمش ومسلکنده مهارت کوسترمشدر . شارل فرانسوا غونو پاریسده ١٧١٨ سنه‌سی حزیرانك ١٧ سنده دوغمش . هنوز اون طقوز یاشنده ایکن روما موسیقی مسابقه‌سنه اشتراکله ١٨٣٧ ده ایکنجی مکافاتی قازاندی . بر سنه صکره همان اتفاق آرا ایله برنجی مکافاته بو خارقهٔ موسیقی الیق کورلدی .

غونونك ایلك شهرتی لوندره‌ده ویردیکی بر قونسرده چالنان هوالریله باشلامشدر . موسیقی شناسانك مطمح نظری اوپرادر . غونو اشتهارینی بالطبع اوپرا ایله تزیید وتعمیم هوسنه دوشمشدر . ایلك اوپراسی اولان (صافو) خلق طرفندن پك برودتله دیکلندی . بوندن صکره (زوراایله طبیب) و (راهبه) اوپرالریده نائل رغبت اولمدی . نهایت شان وشهرتنه ، باعث اولان (فائوست)ی وجوده کتیردی .

فائوست پك اوغلی تیاترولرنده بالدفعات اوینادی . اوچ درت سنه اقدم محترق

موپاسان

ارنست رنان

اولان یکی تیاتروده برفرانسز اوپرا قومپانیه‌سی طرفندن غونونك (رومه‌ئو ژولیه‌ت) اوپراسی‌ده خلقمزك ممنون اوله‌جغی و استادك مهارتنی تقدیر ایده‌جکی برصورتده سیر ایتدیرلمش ، دیکلتلمش ایدی .

سائر اوپرالرندن قطع نظر یالکز فائوست موجدینك شهرتنی متکفل اولمشدر . آلمانیا انکلتره ، بلچیقا ، اسپانیا حتی ایتالیاده بیله غونو آزچوق موسیقی‌دن لذت آلانلرك سوکیلیسی اولدی . اثرلری دکزلر آشدی . دنیانك هرطرفنی کزدی . یالکز پاریسده فائوست اوپراسی شمدی‌یه قدر ١٠٠٠ دفعه اوینانمشدر .

خلاصه غونو فرانسه موسیقی شناسانك سرفرازی ایدی . صنعت موسیقی‌ده ذاتنه مخصوص برطرز تجدد کوسترمش ، کندینه کواره نکته‌لر صرف ایتمشدر .

موپاسان

فرانسه اعاظم ادباسندن‌ایدی . سن انفه‌ریور ولایتنده میرو مسنیل شاتوسنده ١٨٥٠

شارل غونو

سنهٔ میلادیه‌سنده تولد ایتمشدر ، مومی الیهك (قلبمز) نامیله یازمش اولدیغی رومانك اساسی عائله فکر مدنیسی اولوب زوج غایت حدید ، شدید وهردرلو حرکات واطوارده مسئولیت معنویه آرایان طاقمدن اولدیغی کبی زوجه دخی بودرلو مزاحم ومشاق ونفسانیه‌یه تحمل ایدر نسواندن اولمق اوزره تصویر ایدلمشدر . لکن قادینك زوجی بش سنه

صکره وفات ایدنجه طالدیغی تمام حریت ایچنده کچیردیکی وقایع مهمه او درجه کمال اهمیتله یازلمشدرکه فرانسه ارباب انتقادی بیله روماننجینک مهارت ادبیه‌سنی تقدیر ایلمشدر .

موپاسان یازدیغی بر فقره‌ده :

« کندیمجه بر قاعدهٔ مخصوصه اتخاذ ایلدم . بو قاعده قدرتم یتدیکی مرتبه تصویرمک عدم انتشارینه چالشمقدر . فی الواقع بعض مستثنا حاللر وقوعه کلدی . فقط بنم خبرم یوق ایدی . آثارمز عمومه عائد ایسه‌ده آشکال و تصاویرمز دکلدر » دیمشدر . فقط ویقتور (دوروی) نام ذات :

(بر ادبی ویاخود بر بدایع پروری ایدن ایی‌یه طانیمق ایچون ادیبک کتابلرینی ، بدایع پرورک آثارینی تعمیق و تدقیق ایتمک کفایت ایتمز . هر ایکیسنک‌ده کندینی کورمک ایجاب ایدر ، زیرا طبیعت اشکال وجهه‌ده کورولیر . بر کتابده متکلم ، فکر ایسه ، چهره‌ده کورینن روحدر .) دیه مقابله‌ده بولنمش بناءً علیه حیاتنده بیله موپاسانک رسمی نشر اولنمشدر . محررک سن شبابنده آجیقلی بر صورتده وفاتی عالم ادبی داغدار ایتمشدر .

ارنست ره‌نان

ارنست ره‌نان نامی عالم اسلامیت آره‌سنه بر صورت خصمانه‌ده عکس ایتمشدر . کندیسی علوم و فنون وهله تفکرات بشریه‌نک ترقیسی طرفداری اولدیغندن اساس فلسفیسی ترقیات علمیه و مدنیه‌یی کسر ایدن افکار و عادات بشریه‌یی رفعه تطبیق ایلمش وحتی ادیان موجوده‌یی ماحی اعتلای افکار عد ایده‌رك بو میانده اسلامیت علیهنده دخی بولنمش ایسه‌ده بو یولده سرد ایلدیکی مطالعات هپ اساس اسلامیته تماماً وقوف پیدا ایده‌مامسندن متولد بولنمغله خطای کلیسی مستشرقین آره‌سنده ثابت اولمشدر .

ره‌نان هر شیده دوشونمك اصول مستحسنه‌سندن عدول ایتمشدر . معلوم اولدیغی اوزره بر فکر شایع علیهنده بولنمق آنك قواعد و صور تأسیسی تدقیقه محتاج اولدیغی کبی سوق نتایج ایچون دخی نتایج تدقیقك حقیقته متقرب اولمسی ایجاب ایدر .

دین ، هیچ بر وجهله افکار بشریه‌یی ترقیدن منع ایده‌مز . دین اولمامش اولایدی هیئت عمومیهٔ بشریه‌نك اخذ ایده‌جکی شکل و هیئت عجبا نه اولوردی ؟

فیلسوفك ملاحظات مسروده‌سی ره‌نان کبی حقیقةً ذکی بالطبع اولان بر ذاتدن مأمول ایدیلان نتیجهٔ مفیده‌نك بر صورت معکوسه‌ده تجلیسندن دولایی خطور ایدیور :

چونکه اساس مسلکی انجیلده محرر اولان :

« یالکز بر شی لازمدر . » عباره‌سیله ابتدا ایدر .

§

مومی الیه ١٨٦٣ سنهٔ میلادیه‌سنده فرانسه‌نك سواحل شمالیه‌سنده لوندره (تره‌کیه) شهرنده تولد ایتمشدر .

ارنستك اسلامیت علیهنده ایراد ایتدیکی مقاله اولا سلطنت سنیه‌نك پارس سفارتی برنجی کاتبی علی فرخ بك برادرمز طرفندن (تشهیر اباطیل) عنوانیله و بعده قزان علمای بنامندن عطاءالله بایزیدوف حضرتلرینك (رد ره‌نان) سرنامه‌سیله یازدیغی و مستشرقهٔ فاضله مادام کلنان له‌به‌دف ایله محمد جودت افندی قرداشمز طرفندن ترجمه ایدیلان کتاب واسطه‌سیله دخی رد و جرح ایدلمشدر ،

ره‌نانك افکار مخصوصه‌سندن بعضلرینی شوراده ترجمه ایدر ایسه‌ك اساس مسلکی حقنده بر فکر اجمالی ویرلمش اولور : ره‌نان دیرکه :

« بر حس لطیف ، بر فکر جمیله ، بر فکر جمیل بر حرکت حسنه‌یه بدلدر . بر مسلك فلسفی ، بر منظومه‌یه بر کشف فنی‌یه ؛ فن ایچنده کچمش بر حیات ، بر حیات فضیلتکارانه‌یه معادلدر . انسان کامل : شاعر فیلسوف ، عالم ، فاضل اولاندر . فقط بو صفات مهمه‌یی فاصله ایله اجرا ایتمك ویاخود زمان زمان کوسترمك مکملیات انسانیه‌یی ارائه ایتمز . اصل انسان حیاتك هر وقتنده اوصاف مذکوره ایله متحلی اولدیغنی کوسترندر . الك مکمل حیات ، بشریتی الك مکمل صورتده ایراد ایدندر .

بنجه فن و علمده بر نتیجه واردر . بو نتیجه مبهماتی حل ایتمکدر .

« مسلکسز یشامق ، یشامق دکلدر .

« علم وفن طبیعته تطبیق ایدلدکجه اوقاتك لطافت وملاحتنی بوزدی . فکر بشر ، تاریخنه تطبیق ایدلدکجه تصنف اثناسنده قالان افراد ممتازه‌نك تعصبات شاعرانه‌سنی اخلال ایتدی .

§

ارنست رنانك مؤلفاتی آره‌سنده شایان دقت اولانی اخیراً نشر ایتدیکی (استقبال فنون) در . استقبال فنونی ارنست رنان ۱۸۴۸ ده یعنی قرق اوچ سنه قدم یازمش وشمدی نشر ایتمشدر .

رنانك استقبال فنونی فاجه ترتیب ایدلمش فقط هرنوع افکاری جامعیت نقطهٔ نظرندن زنکین بر اثردر . تقویمك حجمی مساعد اولسه ایدی رنانك فلسفه حقنده‌کی افکار مخصوصه‌سنی ، اخلاقه دائر اولان ملاحظاتی وانسانیتی انسانلره طانتدیرمغه یکانه آلت اولمق اوزره ارائه ایتدیکی «علم تدقیقات ادبیه» یه وپسیقولوژی یه متعلق افکارینی ، نظریات فکریه‌نك هرشیئه فائق بولندیغی یولنده سرد ایلدیکی ملاحظاتی اکلاتیردق . ارنست رنان کندینه کوره بر مسلك فلسفی طوتمشدر . تدقیقات فلسفیه‌سی نظر مطالعه‌دن کچیرلدکجه انسانی پك چوق نقطه‌لرده ایقاظ ایلرسه‌ده سطحی مطالعات نتیجه‌سی اولمق اوزره ویردیکی بعض حکملر پك نقیصه‌دار کوریلور . عالم اسلامیتك مانع ترقیات اولدیغی حقنده‌کی فکر باطلی ده ایشته بو قبیلدندر .

ساقس قوبورغ غوتا دوقه‌سی

ارنست

ساقس قوبورغ غوتا دوقه‌سی ایکنجی ارنست یتمش بش یاشنده اولدیغی حالده کچنلرده وفات ایتمش ایدی . بو ذات ۱۸۱۸ سنه‌سی حزیرانك ۲۱ نده قوبورغ بلده‌سنده تولد ایتمش ایدی . ساقس خاندانه منسوب اولوب بو خاندان اعضاسنك برقسمی قرون وسطا دنبری المانیا واوروپا عالم سیاسیاتنده مهم برموقع احراز ایتمشلردر . دوق ارنست انکلتره قرالیچه‌سی ویقتوریا حضرتلرینك متوفی زوجی پرنس آلبرك بیوك برادری بناءً علیه پرنس دوغالك عموجه‌سی ایدی . هر نه قدر کوچك ونفوسی ایکی یوز بیك

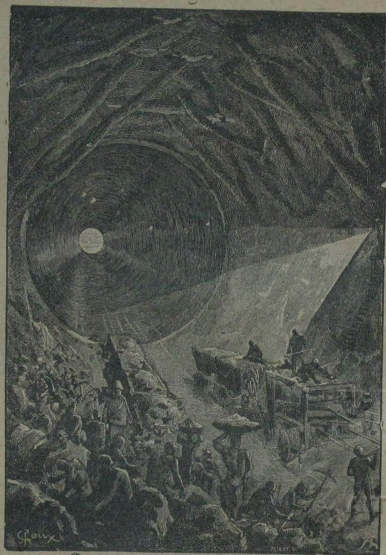
ساقس قوبورغ غوتا دوقه‌سی ایکنجی ارنست

کشی‌دن عبارت بردوقه‌لق موقعنده بولنمقده ایدیسه‌ده اوروپا پولتیقه عالمنده حکم ونفوذی زیاده ایدی . پروسیانك دانیمارقه سفرلرینه اشتراك ایلدیکی کبی اوستریا ایله پروسیه آره‌سنده دائما صلح ومسالمتی ارزو ایتدیکی حالده مرضیسی خلافنه ظهور ایدن محاربه‌ده ینه پروسیا طرفنی التزام ایلمش ایدی . فرانسه پروسیه محاربه‌سنده‌ده بولنمشدر . دوق ارنست مهارت موسیقی شناسانه‌سیله دخی مشهور ایدی . قاسیلد ، دیان دوسولانژ ، سانتا کیارا کبی مقبول اوپرالر ترتیب ایتمش وبر دانه‌سی پارس اوپرا تیاتروسنده موقع تماشایه قونلمشدر .

انکلتره قرالیچه‌سنك مخادیمندن انکلتره دونانمه‌سی عموم قوماندانی دوق دەدیمبورغ کندیسنه خلف اولمشدر .

انتها

محور ارضه

ژول ورنڭ صوڭ اثرى اولان و خارق العاده رومان، غايت غرائبنما بر تصور فننك سو
اجرائيه‌سيله كرهٔ ارضڭ تشكلات اصليه‌سنه عائد اولوب ژول ورنڭ قوهٔ مخيله‌ٔ فوق العاده‌سنه
اڭ بيوك اثباتدر. رومانڭ مطالعه‌سندن كرهٔ ارضده‌كى مخالفت هوانڭ اسباب و جغرافياى عمو
اوكرنيليركن غايت لطيف و حكايه اوقونيلور، يعنى الدن طبيعه انجمده فن اوكريير. ترجمه احمد
احسان بكڭدر، رسملر تماميله اصلنه مطابق و ٣٢ قطعه‌در.

قيمتلى ١٠ غروش اولوب طشره‌يه ١٢ غروشدر.

برآلتنده سیاحت

ژول ورنك كلیاتی میاننده غرابتی و محتوی اولدیغی وقعهٔ فاجعه و غریبه ایله شایان دقتدر. رومان ، معدن كمورجیلكی عالمنی مكملاً ایضاح ایدر . اوراسنك حقیقی برشقه دنیا اولدیغنی كوستریر. بوده احمد احسان بكك اثر ترجمه‌سیدر. پك نفیس كاغد اوزرینه طبع اولنمشدر . (۲۲۸) بیوك صحیفه‌دن متشكل و اصلنه مطابق ٤٤ قطعه رسمله مزین جلدی اجرا اولنرق (۱۵) مجلدی یكرمی غروشدر. طشره‌دن استیانلره پوسته اجرتی آلنمه‌دن كوندریلور .